

Låt mig delta

**Rekommendationer för att främja tillgänglighet och
inklusion inom Luckans barnkultur**

Catherine Klingstedt

Examensarbete för samhällspedagog (YH)-examen

Utbildningen till Samhällspedagog

Åbo 2019

EXAMENSARBETE

Författare: Catherine Klingstedt

Utbildning och ort: Utbildning till samhällspedagog, Åbo

Handledare: Carolina Silin

Titel: Låt mig delta-Rekommendationer för att främja tillgänglighet och inklusion inom Luckans barnkultur

---

Datum 21.5.2019

Sidantal 51

Bilagor 5

Abstrakt

I samband att Luckans barnkulturverksamhet utvecklas skapas nya behov. Syftet med detta handlingsbaserade examensarbete har varit att hjälpa Luckans nationella nätverk att vidareutveckla sin barnkulturverksamhet gällande tillgänglighet och inklusion. Ett ytterligare syfte har varit att främja medvetenheten om en tillgänglig barnkultur som är socialt inkluderande. För detta handlingsbaserade examensarbete har Föreningen Luckan r.f. fungerat som uppdragsgivare.

Målet med examensarbetet har varit att skapa och utföra en enkätundersökning som undersöker alla de föreningar i Finland som upprätthåller Luckan verksamhet, gällande barnkulturens tillgänglighet och inklusion. Med relevant teori och enkätundersökningens analys har jag skapat rekommendationer åt Luckan.

I examensarbetet behandlas teori om tillgänglighet, inklusion, social inklusion och tillgänglig barnkultur som är socialt inkluderande. Utifrån dessa teorier i kombination med en analys av enkätundersökningen har jag skapat rekommendationer. Dessa rekommendationer är utformade för att stöda personer som jobbar med barnkultur i Luckan, men även andra aktörer och intresserade av ämnet är välkomna att ta del av examensarbetet.

Analysen av enkätundersökningen visar att det inom nätverket finns sakkunskap inom flera områden exempelvis nätverkskunnande, att utveckla barnkulturverksamheten med liten budget och att skapa barnkulturverksamhet som målgruppen ännu inte har efterfrågat. Luckan kan kontinuerligt erbjuda barnkulturverksamhet av hög kvalitet som tar i beaktande olika tillgänglighets- och inklusionsaspekter genom att samarbeta med andra Luckans verksamhetspunkter inom det nationella nätverket. Därför är avsikten med rekommendationerna att främja Luckan-nätverket. Rekommendationerna gäller bland annat marknadsföringsrekommendationer och utvecklingsförslag för att främja barnkulturens tillgänglighet och inklusion.

Språk: Svenska

Nyckelord: barnkultur, Föreningen Luckan r.f., tillgänglig, inkluderande,

social inklusion, funktionsnedsättning, enkätundersökning

BACHELOR'S THESIS

Author: Catherine Klingstedt

Degree Programme: Civic Activities and Youth Work, Turku

Supervisor: Carolina Silin

Title: Let Me Participate – Recommendations to Promote Inclusion and Accessibility for Luckan's Children's Culture

---

Date 21.5.2019   Number of pages 51

Appendices 5

Abstract

The growing and developing children's culture generates new requirements. The purpose of my action-based thesis was to help Luckan's national network to develop accessibility and inclusion of their children's culture activities. An additional purpose has been to promote awareness of an accessible children's culture that is also socially inclusive. In this action-based thesis, föreningen Luckan r.f. have acted as client.

The aim of my thesis was to create and conduct a survey that examines all Luckan centres in Finland. With relevant theory and the survey analysis I have created recommendations to Luckan.

The thesis is processing theory such as accessibility, inclusion, social inclusion and accessible children's culture that is socially inclusive. My recommendations are based on this theory and survey analysis. The recommendations are designed to support people who work with children's culture at Luckan. Other actors who are interested in the subject are also welcoming to participate in this thesis work.

The analysis of the survey emphasize that in Luckan's network there is a lot of expertise in several areas, such as network knowledge, developing child culture activities with small budget and creating child culture activities that the target group has not requested. The national Luckan- network can continuously offer high quality children's culture activities that consider different accessibility and inclusion aspects by collaborating with other Luckan centres within the national network. Therefore, the key recommendations focus on promoting the Luckan network. The recommendations also highlight marketing and development proposals to promote accessibility and inclusion of children's culture.

Language: Swedish   Key words: children's culture, Luckan, accessible, inclusive, social inclusion, disability, questionnaire survey

---

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Bakgrunden till arbetet.....	2
1.2	Förarbete och avgränsning.....	4
1.3	Syfte och mål.....	5
1.4	Arbetets disposition.....	5
2	Uppdragsgivare.....	7
2.1	Luckans barnkultur.....	7
2.2	LillaLuckan.....	8
2.3	Luckans projekt för ökad tillgänglighet.....	8
3	Teori.....	9
3.1	Barns rätt till kulturverksamhet.....	10
3.2	Tillgänglig barnkultur.....	11
3.3	Inkluderande verksamhet.....	13
3.4	Social inklusion och exklusion.....	14
3.5	Tillgänglig barnkultur som är socialt inkluderande.....	16
3.5.1	Inkluderande aktiviteter.....	16
3.5.2	Subjektiv och objektiv syn på social inklusion.....	17
3.5.3	Relationsbegreppen, erkännande och godkännande.....	17
3.5.4	Social rymlighet.....	18
3.5.5	Perspektiv på funktionshinder.....	18
4	Metod.....	19
4.1	Etiska aspekter.....	20
4.2	Enkätundersökning.....	21
5	Analys av enkätundersökning.....	22
5.1	Luckans barnkulturverksamhet.....	23
5.2	Tillgänglig och inkluderande verksamhet.....	28
5.3	Luckans nationella nätverk.....	33
6	Rekommendationer.....	35
7	Slutdiskussion.....	44
	Källförteckning.....	48

Bilageförteckning

Bilaga 1	Enkätundersökning
Bilaga 2	Följebrev
Bilaga 3	Frågeguide till intervjuerna
Bilaga 4	Marknadsföringsrekommendationer för Luckans nationella barnkulturverksamhet
Bilaga 5	Marknadsföringsrekommendationer för Luckan-nätverkets tillgängliga barnkulturverksamhet

1 Inledning

Finland har ett mångsidigt kulturliv med utbud i olika format och variationer. Enligt Undervisnings- och kulturministeriet är kulturlivet en del av mänsklighetens rikedom. Genom en ökad delaktighet i kulturlivet minskar även skillnader mellan olika befolkningsgrupper. Utgående från detta ingår det i undervisnings- och kulturministeriets kulturpolitiska strategi för år 2025 att främja konstens och kulturens tillgänglighet med ändamål att förbättra tillgången till barnkultur som alla har möjlighet att delta i (Undervisnings- och kulturministeriet, 2017, s. 5, 33- 34, 42).

Det är viktigt att alla redan i ung ålder har möjlighet att känna sig delaktiga i kulturlivet. Att alla barn har rätt till att delta är något som även nämns i barnkonventionen. Där poängteras att alla barn har samma rättigheter och lika värde oberoende av barnets eller familjens hudfärg. Att kön, språk, religion, politisk eller annan åskådning som barnet eller dess familj har, ska inte påverka barnets möjlighet att ta del av kulturlivet. Barnets nationella, etniska eller sociala ursprung ska inte vara ett hinder att ta del av det kulturutbud som samhället erbjuder. Funktionsnedsättning ska inte vara ett hinder som exkluderar personen från dennes samhälleliga rättigheter (Unicef, 2009, s. 4, 14).

FN:s barnkonvention lyfter fram att barn har rätt till att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet som är anpassat till barnets ålder. I kulturell och konstnärlig verksamhet har barn rätt till att använda sitt eget språk om det är frågan om verbal eller icke-verbal kommunikation. Genom att skapa en verksamhet som tar i beaktande personliga olikheter respekteras och understöds barnens rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet (Unicef, 2009, s. 28- 29).

Att förebygga exkludering av befolkningsgrupper och att erbjuda alla barn och unga möjlighet att delta i kulturell och konstnärlig verksamhet är även något Luckan-nätverket arbetar med. Föreningen Luckan r.f. (hädanefter Luckan) arbetar ständigt med att utveckla sin barnkultur, bland annat genom att stärka barnkulturverksamhetens tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Luckan har år 2016 under projektet *Tillgängligt för alla* låtit skapa studien *Tillgänglig barnkultur* av Sanna Huldén. Huldén undersökte tillgängligheten av kulturaktörer i Helsingforsregionen som arbetade med funktionshindermedvetenhet inom svenskspråkig barnkultur (Luckan barnkultur verksamhetsplan 2019, 2019, s. 1).

Då denna undersökning endast omfattade tillgänglighet av barnkulturtjänster i Helsingforsregionen, väcktes tanken om att vidareutveckla studien. Att undersöka alla föreningar som upprätthåller ett Luckan-center i Finland och hur de i sin barnkulturverksamhet tar i beaktande aspekterna kring tillgänglighet och inklusion. Hur kan Luckan utveckla sin barnkulturverksamhet till att vara mer tillgänglig och inkluderande för att möjliggöra att fler barn kan ta del av kulturlivet?

I mitt handlingsbaserade examensarbete undersöker jag barnkulturverksamheten vid alla Luckans informations- och kulturcenter i Finland gällande hur deras barnkulturtjänster är tillgängliga och inkluderande. Med hjälp av enkätsvaren analys och relevant teori skapar jag rekommendationer för Luckans nationella nätverk. Mina rekommendationer skall hjälpa Luckan-nätverket att vidareutveckla sin barnkultur gällande tillgänglighet och inklusion.

1.1 Bakgrunden till arbetet

Som samhällspedagogstuderande observerar jag ofta min omgivning för t.ex. olika samhällsfenomen. Ett av dessa är hur olika rum i samhället tar i beaktande tillgänglighets- och inklusionsaspekter för att göra verksamheten tillgänglig för en mångfaldigare målgrupp. I barns ögon är vi alla lika och ingen är s.k. normal eller onormal, vi betraktas för den vi är. Vad som anses vara samhällsnorm skapas av yttre faktorer hos oss senare i livet. Detta kan leda till att vi grupperar människor i olika kategorier och därmed utvecklar ett ”vi-” och ”de-” tankemönster. Genom att erbjuda utrymmen och verksamhet som är specialanpassade och välkomnande för en bredare målgrupp, skapas förutsättningar för människor att mötas.

Jag har från tidigare bekantat mig med LillaLuckans verksamhet och dess utbud i Helsingfors. Efter det har det funnits ett intresse hos mig att hjälpa till med att utveckla finlandssvensk barnkulturverksamhet, för att möjliggöra att fler barn kan ta del av kulturlivet. Jag tog kontakt med Luckan Helsingfors ifråga om mitt intresse och genom fysiska träffar, epost och telefonsamtal har detta examensarbete kommit till. Tillsammans med uppdragsgivaren Luckan Helsingfors och med stöd av Luckan Raseborg har vi kommit fram till hur vårt samarbete gagnar oss alla. Med mitt examensarbete vill jag stöda utvecklingen av Luckans barnkultur samt fördjupa min yrkeskunskap inom tillgänglig barnkultur som är socialt inkluderande.

Jag avslutar detta kapitel men en dikt skriven av Heidi von Wright, dikten beskriver hur utvecklingsarbete ibland kan ta form.

”vi behöver ett nytt sätt att se

det här är det nya sättet

nu ser vi på det nya sättet

sätt dig här

se den nya världen

på det nya sättet

precis likadant”

(von Wright, 2018, s. 91)

1.2 Förarbete och avgränsning

För att examensarbetet skall motsvara uppdragsgivarens behov har jag undersökt Luckans barnkulturverksamhet. Detta har jag gjort genom att kartlägga tidigare studier och material som gjorts för Luckan, besökt LillaLuckan Raseborgs, läst Luckan Raseborgs projektplan och projektansökan¹, läst Luckans nationella verksamhetsplan för barnkulturen för år 2019 samt Luckan Helsingfors verksamhetsplan för år 2018. Orsaken till att jag bestämde mig för att undersöka tidigare befintliga studier² och material var för att undvika att producera liknande material som redan finns. Med hjälp av projektplan, ansökan och verksamhetsberättelser har jag kartlagt viktiga värderingar och nyckelord för Luckans barnkultur (de mest relevanta värderingarna presenterar jag senare i detta kapitel).

Efter detta arbete var jag ännu inte säker på vilka Luckans specifika behov var samt hur jag kan utforma mitt examensarbete så det gagnar oss båda. Därför valde jag att utföra halvstrukturerade intervjuer³ för att öppna upp dessa frågor. Jag valde att intervjua Luckan Raseborg, Luckan Helsingfors samt Luckan Kimitoön. I Helsingfors finns en bred kunskap och erfarenhet inom barnkulturverksamheten och Luckans verksamhetsproducent för barnkulturen arbetar här. Luckan Raseborg har under våren 2018 startat sitt LillaLuckan-koncept och där arbetar även Luckans barnkulturkoordinator. Jag valde att intervjua Luckan Kimitoön för att de har planer på att under hösten 2019 börja med LillaLuckan-konceptet. De har även tidigare erfarenhet av att ordna barnkulturverksamhet på landsbygden. I samband med intervjuerna med Luckan Raseborg och Luckan Helsingfors erbjöd de sig att fungera som uppdragsgivare för detta examensarbete.

I intervjuerna koncentrerade jag mig på att kartlägga respondenternas behov, önskemål och krav gällande mitt examensarbete. Intervjuerna medförde att jag fick ett tydligt syfte och avgränsning för examensarbetet.

Några viktiga värderingar för Luckan är att erbjuda tillgängliga och inkluderande barnkulturupplevelser åt alla barn på sitt eget modersmål i sin egen hemkommun. Luckan arbetar målmedvetet för att bevara finlandssvensk och svenskspråkig barnkultur samtidigt som Luckan strävar till att verksamheten är välkomnande för andra språkgrupper och kulturer. Luckan har som bäst ett fortgående projekt under namnet *Tillgänglig för alla*⁴. För detta projekt skapas material som skall stöda och möjliggöra att alla barn kan ta del av

---

¹ Projektplanen och ansökan är för privatbruk och är inte ämnad för att spridas.

² I kapitel 4 hittar ni mer information om forskningen Tillgänglig barnkultur av Sanna Huldén.

³ Intervjuguiden hittas i bilaga 3.

⁴ För mer information om projektet *Tillgänglig för alla* se kapitel 2.3.

kulturlivet. Ett av ändamålen för projektet detta år är att skapa ett brett utbud av information om tillgänglighet till sakkunniga inom Svenskfinland.

Behov som lyfts fram i intervjuerna är att utveckla material som stöder och hjälper utvecklingen av Luckans barnkultur till ett nationellt sammanhängande koncept. Luckans eget utrymme för barnkultur – LillaLuckan finns idag i Helsingfors, Raseborg och Borgå och som bäst planerar man att utvidgas till andra orter i Finland. Önskemål som lyfts fram i intervjuerna var att utföra en enkätundersökning som undersöker alla Luckors barnkultur.

I samråd med min handledare och uppdragsgivare har jag gjort avgränsningar för examensarbetet: Jag kommer att koncentrera mig på att skapa och utveckla en enkät i samråd med min uppdragsgivare. Enkätens ändamål är att undersöka hur alla inom Luckan-nätverket tar i beaktande tillgänglighet och inklusion i sin barnkultur. I teorin kommer jag att lyfta fram olika aspekter av tillgänglighet och inklusion och fördjupar mig i social inklusion. Jag avslutar teorin med att öppna upp hur man skapar en tillgänglig barnkultur som är socialt inkluderande. Av teorin och enkätundersökningens analys skapar jag rekommendationer som hjälper vidareutvecklingen av Luckans barnkulturverksamhet gällande tillgänglighet och inklusion.

1.3 Syfte och mål

Syftet är att hjälpa Luckans nationella nätverk att vidareutveckla sin barnkulturverksamhet gällande tillgänglighet och inklusion. Med mitt examensarbete vill jag generellt främja medvetenhet om en tillgänglig barnkultur som är socialt inkluderande.

Målet är att jag skapar och utför enkätundersökning. Med relevant teori och enkätundersökningens analys skapar jag rekommendationer åt Luckan.

1.4 Arbetets disposition

I detta kapitel vill jag öppna upp för läsaren examensarbetets innehåll och uppbyggnad.

Efter detta introduktionskapitel i kapitel 2 kommer jag att presentera min uppdragsgivare Luckan med ändamål att beskriva deras verksamhet. Jag koncentrerar mig på Luckans barnkultur, vad LillaLuckan är och hur Luckan arbetar för att utveckla barnkulturens tillgänglighet.

I kapitel 3 fördjupar jag mig i teori som är relevant för examensarbetet. I kapitel 3.1 beskriver jag varför det är viktigt att erbjuda barnkulturverksamhet. Detta gör jag genom att lyfta fram barnens rättigheter till kulturliv samt vilka fördelar kultur har på barns utveckling. I kapitlet 3.2 om tillgänglig barnkultur öppnar jag upp olika tillgänglighetsbegrepp, vilka rättigheter personer med funktionsnedsättning har samt åtgärdsförslag för att främja utvecklingen av verksamhetens tillgänglighet. Efter det i kapitel 3.3 går jag in på teori om inkluderande verksamhet, vad inkluderande verksamhet är samt fördelar med verksamhet som är inkluderande. I kapitel 3.4 beskriver jag vad social inklusion och exklusion innebär med hjälp av Madsens teori. Det här kapitlet leder till teorikapitlet 3.5 om tillgänglig barnkultur som är socialt inkluderande. Genom fem olika områden fördjupar jag mig i aspekter som stöder utvecklandet av en tillgänglig barnkultur som är socialt inkluderande.

Efter teorikapitlet följer fördjupning i forskningsmetoden. I kapitel 4 förklarar jag vad som lett mig till att välja de forskningsmetoder som jag använt mig av samt vilka etiska aspekter jag tagit i beaktande under enkätundersökningen. Jag lyfter också fram hur jag byggt upp enkäten, vad jag tagit i beaktande vid skapandet av frågorna, berättar om respondenterna samt om hur jag samlat in enkätsvaren.

I kapitel 5 analyserar jag enkätsvaren. Jag har fördelat analysen i tre kategorier för att underlätta redogörandet av svaren. Kategorierna är Luckans barnkulturverksamhet, hur tillgänglighets- och inklusionsaspekter tas i beaktande i barnkulturen och till sist koncentrerar jag mig på enkätsvaren om Luckans nationella barnkulturnätverk. Efter enkätundersökningens analys presenterar jag examensarbetets rekommendationer i kapitel 6, för att stöda Luckans barnkultur. Jag tar upp olika rekommendationer som stöder utvecklandet av Luckans nationella nätverk gällande deras barnkultur samt arbete för att främja tillgänglighet och inklusion.

Jag avslutar examensarbetet med en slutdiskussion i kapitel 7 där jag lyfter fram egna insikter och reflekterar kring examenarbetet. Här går jag igenom examensprocessen, forskningsmetoderna, rekommendationerna och examensarbetets resultat. Efter detta finns bilagorna med enkätundersökningen, följebrevet, frågeguiderna för intervjuerna och bilder på.

2 Uppdragsgivare

För detta examensarbete har Luckan fungerat som min uppdragsgivare där arbetet berör Luckans verksamhetsområde inom barnkulturen. Arbetet har utförts med stöd av nätverkets utvecklingsansvariga Luckan Helsingfors samt Luckan Raseborg. Luckans verksamhet började år 1992 som ett projekt där det erbjöds information åt besökare i en Lucka i svenska teaterns foajé. Härifrån härstammar även Luckans namn. År 2001 blev Luckan Helsingfors en självständig enhet och Föreningen Luckan r.f. grundades. För tillfället finns det tio stycken Luckan-center, vilka drivs av olika föreningar på tolv orter i Finland: Uleåborg, Karleby, Tammerfors, Åbo, Kimitoön, Raseborg, Kyrklätt, Helsingfors, Borgå och Luckan Sydösterbotten som roterar mellan Närpes, Kristinestad och Kaskö (Luckan, Luckan verksamhetsplan 2018, 2018, s. 5, 37–38, 44).

Luckan är en betydelsefull finlandssvensk aktör med en stark lokal förankring och med stor sakkunskap inom informations- och kulturfältet. Förutom att Luckan erbjuder informations och biljettförsäljningstjänster fungerar den även som en finlandssvensk mötesplats för alla, oavsett språk- och kulturbakgrund. Genom Luckans mångfaldiga verksamhetsutbud sprids medvetenhet och förståelse om den finlandssvenska kulturen. Verksamheten är indelad i sju olika målgrupper för att skapa kulturutbud och övriga tjänster som är målgruppsanpassad. Dessa områden är barn och unga, invandrare, familjer och vuxna, seniorer, kulturarbetare, föreningsfältet och företagare (Luckan, Luckan verksamhetsplan 2018, 2018, s. 5, 17–18).

2.1 Luckans barnkultur

Ett av Luckans fokusområden är barnkultur och tillsammans bildar Luckan på tolv olika orter i Finland ett nationellt barnkulturcenter. Alla tolv informations- och kulturcenter inom Luckan-nätverket administrerar, genomför och koordinerar barnkultur själva och i samråd med övriga inom nätverket, därav kan programutbudet se olika ut hos varje Lucka. I huvudsak består Luckans barnkulturverksamhet av kulturaktiviteter och föreläsningar samt social- och pedagogisk verksamhet. Den här verksamheten riktar sig till barn, unga, familjer samt personer och organisationer som arbetar med barn och unga (Luckan barnkultur verksamhetsplan 2019, 2019, s. 1).

Barnkulturens tyngdpunkt är att målmedvetet arbeta för att bevara svenskspråkig barnkultur samt att öka samarbete bland finlandssvenska aktörer. Missionen är att alla barn ska ha tillgång till kulturaktivitet i sin vardag. Luckan centren runt om i Finland arbetar tillsammans för att nå ut till barnen på fältet. Det är viktigt att barn får tillgång till kulturupplevelser på

sitt modersmål i sin egen hemkommun oberoende av socioekonomisk status eller bakgrund. Luckan fokuserar även på att göra all verksamhet mer lättillgänglig och mångkulturell (Luckan barnkultur verksamhetsplan 2019, 2019, s. 1).

Luckan administrerar, genomför och koordinerar barnkultur idag bland annat i bibliotek, kulturhus, mobilt ute på fältet och i det egna utrymmet LillaLuckan (Luckan barnkultur verksamhetsplan 2019, 2019, s. 1).

2.2 LillaLuckan

LillaLuckan kallas Luckans eget barnkulturutrymme som erbjuder ett svenskt rum för invånare. LillaLuckan finns idag i Helsingfors, Raseborg och Borgå. Verksamheten som hålls i LillaLuckan drivs i första hand av respektive föreningen som upprätthåller ett Luckan-center. Även samarbetspartners har möjlighet att erbjuda barnkulturverksamhet under insyn av Luckans producenter. LillaLuckan igenkänns av dess egen logo som används i ändamål att marknadsföra samt öka medvetenheten om utrymmet. Programutbudet kan vara varierande på de orter där LillaLuckan finns. Exempelvis i LillaLuckan Helsingfors ordnas nästan all barnkulturverksamheten i detta utrymme, medan LillaLuckan Raseborg och Borgå fungerar detta utrymme som ett komplement till annan befintlig barnkulturutbud som hålls exempelvis i skolor, dagis, bokbuss, bibliotek och kulturhus (Luckan barnkultur verksamhetsplan 2019, 2019, s. 1).

Figur 1, LillaLuckans logo (Barnkultur Luckan, 2019.)

2.3 Luckans projekt för ökad tillgänglighet

Något som Luckan Helsingfors aktivt har arbetat med är att genom projekt utveckla barnkulturverksamheten för att inkludera personer med nedsatt funktionsförmåga. Ändamålet är att möjliggöra att fler barn kan ta del av kulturlivet som Luckan erbjuder.

År 2011 började arbetet med det årliga tillgängliga barnfesten på Annegården i Helsingfors med Luckan som koordinatör (Annantalo, evenemang för barn, 2019; Huldén, 2016, s. 47).

Under åren har över 800 barn och föräldrar deltagit i denna tillgängliga barnfest som erbjuder massvis med olika gratis barnkulturverksamhet (Annantalo, evenemang för barn, 2019; Huldén, 2016, s. 47). Projektet Signal genomfördes åren 2012–2015 som riktade sig till barn med nedsatt hörsel och syn (Luckan, Signalprojektet, 2019; Huldén, 2016, s. 44–45). Detta barnkulturprojekt skapades i samarbete med Unga Teatern, Svenska Teatern, Vasa stadsteater och Unga scenkompaniet där barnkultur erbjöds under olika teman och konstformer (Luckan, Signalprojektet, 2019; Huldén, 2016, s. 46–47).

Under projektet *Tillgänglig kultur* år 2016 skapades studien *Tillgänglig barnkultur* skriven av Sanna Huldén som är ett underlag för fortsatt arbete för en ökad funktionshindermedvetenhet inom svenskspråkig barnkultur i huvudstadsregionen (Luckan, Historia om projektet Tillgängligt för alla, 2019; Huldén, 2016, s. 5). Detta projekt sammanfattades med seminariet *Tillgänglig kultur- men hur?* så att sakkunniga och professionella i fortsättningen kan arbeta med att tillgängliggöra barnkulturen (Luckan, Historia om projektet Tillgängligt för alla, 2019).

Aktuellt nu hos Luckan nu är projektet *Tillgängligt för alla* som startade år 2018. Detta projekt är en fortsättning på det tidigare projektet *Kultur för alla* som utfördes år 2015–2017. Projektets fokusgrupp är pedagoger och barn och unga med specialbehov. Tyngdpunkten läggs på barn med syn- och hörselnedsättning. Ändamålet är att skapa sektoröverskridande verksamhet inom social-, utbildnings- och kulturfälten i Finland. Eftersom möjligheterna för personer med specialbehov till kulturell delaktighet ofta är begränsad utvecklas nya fortbildningshelheter som skall stöda pedagoger och kulturaktörer att arbeta med barn med specialbehov. Under projektperioden produceras kulturverksamhet för barn i behov av särskilt stöd samt stärka existerande stödtjänster och information som skall hjälpa pedagoger och sakkunniga att arbeta med målgruppen (Luckan barnkultur verksamhetsplan 2019, 2019, s. 1).

3 Teori

Med denna teori och enkätsvarens analys skapar jag rekommendationerna åt Luckan. I första kapitlet om barns rätt till kulturverksamhet beskriver jag varför det är viktigt att erbjuda barnkulturverksamhet. Detta gör jag genom att lyfta fram barnens rättigheter till kulturliv samt vilka fördelar kultur har på barns utveckling. I andra kapitlet om tillgänglighet öppnar jag upp olika begrepp gällande tillgänglighet samt olika rekommendationer för hur en tillgänglig barnkultur utvecklas. Genom att vara medveten om detta har man en lättare

förståelse för vad som behövs för att skapa och bedriva en tillgänglig verksamhet. Kapitlet om tillgänglig barnkultur sammanställs från relevant teori från studien *Tillgänglig barnkultur* som är gjorda i samarbete med Luckan, teori från Finlands FN förbunds konvention för personer med funktionsnedsättning, publikation om riktlinjer för tillgänglighet av Myndigheten för delaktighets samt publikationer av Kultur för alla r.f.

Efter detta kapitel kommer jag att beskriva vad inkluderande verksamhet innebär för att sedan gå in på området social inklusion och exklusion. Hela teorikapitlet avslutar jag med vad som krävs för att skapa en tillgänglig verksamhet som är socialt inkluderande samt vilka faktorer som stöder samt kan hindra detta. Detta besvarar jag genom att fördjupa mig i Bent Madsens teorier om socialpedagogik som inklusion i det moderna samhället. Jag använder mig även att inslag av Jan Inge Jönhills teori om inklusion och exklusion och Huldéns studier *Tillgänglig barnkultur*. Jag tar även med teori om inkludering som möjlighet och utmaning skriven av Sandstöm, Nilsson och Stier. Från Myndigheten för delaktighet tar jag med deras utgivna handbok om riktlinjer för tillgänglighet gällande funktionshinderperspektiv.

3.1 Barns rätt till kulturverksamhet

Barnet är från början en kulturell lärling (Hundeide, 2006, s. 71). Genom att vara delaktig i sociala samspel utvecklas vår förståelse och kunskap gällande hur människor uppfattar, förklara och agerar i olika situationer (Sträng & Persson, 2003, s. 17, 19). Kunskaper som är utvecklade och skapade av människor genom interaktion med människor (Sträng & Persson, 2003, s. 19).

Enligt Vygotskij avses begreppet kultur vara litteratur, konst och estetik (Smidt, 2011, s. 11). Även livsformer och livsvillkor som medförts av samhällets sociokultur och historia är enligt Vygotskij kulturella begrepp (Smidt, 2011, s. 11). Det hör till alla barns rättigheter att bli uppmuntrade till deltagande i kulturlivet genom att erbjuda lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig rekreations- och fritidsverksamhet (Unicef, 2009, s. 28- 29). Vygotskij betraktade att all aktivitet som barn eller vuxna deltar i och skapar är verksamhet (Smidt, 2011, s. 12). Att barn sedan upplever att fritidsverksamheten är meningsfull förutsätter att den är trygg, rolig och stimulerande där lek och skapande får stort utrymme (Johansson, 2012, s. 16). Det är även viktigt att verksamheten formas efter barnets ålder, mognad, behov, intresse och erfarenheter (Johansson, 2012, s. 16). Ingen vet hur långt ett barn kan gå i sin utveckling om barn ges relevant stöd, stimulans och utmaningar utgående från barnets utvecklingsnivå (Smidt, 2011, s. 14). Det är barnens rätt att få sina åsikter

beaktade i alla frågor som berör dem även gällande kulturverksamhet (Barnombudsmannen, 2006, s. 4). Det är viktigt att ge barn regelbundet stöd samt möjlighet för dem att ta del av kultur och konst i olika former som åskådare, medaktör och kulturskapare (Barnombudsmannen, 2006, s 5).

I Undervisnings- och kulturministeriets kulturpolitiska strategi för år 2025 nämns bland annat att delaktighet och medverkan i kulturlivet skall förbättras så att alla har möjlighet att ta del av kulturlivet (2017, s. 42). Detta möjliggörs genom att utvidga samarbete mellan offentliga förvaltningar och tredje sektorn (Undervisnings- och kulturministeriet, 2017, s. 42). Även att utveckla de digitala konst- och kulturtjänsterna parallellt med de traditionella kulturtjänsterna möjliggör att flera personer har möjlighet att vara delaktiga och inkluderade i kulturlivet (Undervisnings- och kulturministeriet, 2017, s. 42).

3.2 Tillgänglig barnkultur

Begreppet tillgänglighet har olika betydelser i olika sammanhang, inom funktionshinderområdet innebär det att skapa möjligheter för alla att delta i samhället på lika villkor oavsett funktionsförmåga (Myndigheten för delaktighet, 2017). Funktionsnedsättning innebär nedsättning av funktionsförmåga vilket kan vara fysisk, psykisk och/eller intellektuell nedsättning (Myndigheten för delaktighet, 2017). Detta kan handla om personer med nedsatt rörelseförmåga, nedsatt syn, nedsatt hörsel, dövhet, dövblindhet, nedsatt röst- och talfunktion, nedsatt kognitiv förmåga, besvär i andningsorgan, allergier eller överkänslighet och/ eller andra nedsättningar och variationer i funktionsförmåga (Myndigheten för delaktighet, 2017). I Finland har en person som är döv och med nedsatt hörsel rätt att registrera teckenspråk som sitt modersmål (Dova, teckenspråk, 2003). I Finland finns det för tillfället 4000 – 5000 personer med finskt teckenspråk som sitt modersmål och 6000 – 9000 personer som har detta som sitt andra eller främmande språk (Dova, teckenspråk, 2003). Det uppskattas antal talare av finlandssvenskt teckenspråk till ca 300, varav antalet döva talare bara är ca 90 numera (Dova, teckenspråk, 2003).

När samhället utvecklas och omformas är det viktigt att skapa förutsättningar där alla har möjlighet att vara inkluderade och delaktiga (Myndigheten för delaktighet, 2015, s. 12). Finlands FN förbund lyfter fram i konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning att barn med funktionsnedsättning skall ha samma rättigheter, villkor och möjligheter som andra barn att delta i lek, rekreation och fritidsverksamhet (Finlands

FN-förbund, 2015, s. 27–28, 66). Det skall möjliggöras att personer med funktionsnedsättning har möjlighet att delta, skapa, uttrycka och utveckla sin kreativa, artistiska och intellektuella förmåga inte enbart i eget intresse utan även som berikande för samhället genom fritidsintresse, rekreation, kulturliv och idrott (Finlands FN-förbund, 2015, s. 63–66).

I studien om *Tillgänglig barnkultur* har Huldéns sammanställda åtgärdsförslag inom tre utvecklingsområden för utvecklandet av barnkulturens tillgänglighet. Dessa områden är att öka funktionshindermedvetenheten och kunskap om tillgänglighet hos barnkulturaktörer, öka informationskanaler om barnkulturens tillgänglighet samt öka resurser för att utveckla nuvarande tillgänglighet (2016, s. 48–52).

Ett sätt att öka funktionshindermedvetenheten är att ordna utbildningar inom området där även deltagarna ges möjlighet att möta, diskutera och utveckla samarbete med funktionshinderorganisationer och andra kulturaktörer (Huldén, 2016, s. 48). Att tillsätta en funktionshinderkonsul är ett bra förslag för att utveckla sin egen verksamhet samt personal inom tillgänglighetsområde, dessa konsulter med olika funktionsnedsättningar och erfarenheter ger handledning och praktiska råd för utvecklandet av tillgängligheten (Huldén, 2016, s. 48).

Åtgärdsförslag för att öka informationskanaler om barnkulturens tillgänglighet är bland annat att utveckla de kultur- och samproduktioner som marknadsförs genom Luckan, att marknadsföringen alltid innehåller information om evenemangets tillgänglighet samt att tillgänglighetssymboler används (Huldén, 2016, s. 49–50). Tillgänglighetssymboler som stöds med sinnebild eller ett tecken hjälper användare att få information om utrymmen och tjänster (Kultur för alla, tillgänglighet, 2019). Symbolerna⁵ är standardiserade och kan fritt användas i ickekommersiellt ändamål och utan bearbetning (Kultur för alla, tillgänglighet, 2019).

Att samarbeta med funktionshinderorganisationer kan informationen om verksamhet som är lämpade för barn och/ eller föräldrar med funktionsnedsättning direkt nå målgruppen (Huldén, 2016, s. 49–50). Annat sätt att sprida information och medvetenhet är att ordna ”prova på-dag” där barn, unga och föräldrar får bekanta sig med samt vara i direkt kontakt med olika kulturaktörer, konstskolor och annan fritidsaktivitet som är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning (Huldén, 2016, s. 50–51).

---

⁵ Symbolerna hittar man på Kultur för allas nätsida under benämningen symbolbank.

Brister på resurser att göra verksamheten tillgänglig är en utmaning i arbetet som de flesta aktörer sägs ha (Huldén, 2016, s. 35). Några åtgärdsförslag till att förebygga detta enligt Huldén är att ordna seminarium om resurser som möjliggör utbyte av erfarenhet och kunskap bland aktörer på kulturfältet, (2016, s. 51). Att dokumentera den kunskap som framstår under seminariet möjliggör att informationen kommer i användning och når andra intresserade även efteråt (Huldén, 2016, s. 51).

Något som Huldén lyfte fram i studierna var att många tillgänglighetsförbättringar kan göras utan extra kostnad (2016, s. 36). Genom att i den årliga verksamhetsplaneringen lyfta fram tillgänglighetsfrågor bidrar till att medarbetarna får en ökad kunskap och förståelse för vad som prioriteras under kommande verksamhetsår (Myndigheten för delaktighet, 2015, s. 23). Även genom att regelbundet diskutera och reflektera kring tillgängligheten ökar kunskapen samt skapar en mer realistisk uppskattning om brister, utvecklingsförslag samt kostnader vid utvecklandet av barnkulturens tillgänglighet (Huldén, 2016, s. 36). Kultur för alla r.f. har utvecklat flera färdiga checklistor som kan underlätta främjandet av verksamhetens tillgänglighet (Kultur för alla, checklistor, 2019). En av dessa är checklistan⁶ som hjälper bedömningen av tillgänglighet för att en person med rörelse- och/ eller funktionshinder kan delta i kulturobjekt (Kultur för alla, checklistor, 2019).

3.3 Inkluderande verksamhet

Begreppet inkluderande har tidigare använt för samma fenomen som ordet integrering (Sandström, Nilsson & Stier, 2014, s. 11). Begreppet integrering syftar på verksamhet där alla personer välkomnas men utan att verksamheten egentligen förändras medan inkludering innebär att verksamheten anpassas så att allas behov tas i beaktande i helheten (Sandström, Nilsson & Stier, 2014, s. 12; Madsen, 2005, s. 175). Ordet exklusion har två betydelser, att hålla någon utanför som redan befinner sig utanför och att stöta ut någon som hittills har befunnit sig innanför (Madsen, 2005, s. 172–173). Båda betydelserna handlar om att utesluta någon eller att hålla någon utanför antingen som en aktiv eller passiv handling (Madsen, 2005, s. 172–173).

Att vara och känna sig inkluderad är något som de flesta strävar efter som beror på att vi är sociala kommunikativa varelser (Jönhill, 2012, 42–43). Detta betyder inte att vilken inklusion som helst är önskvärd, om inklusion i ett sammanhang även innebär exklusion från

---

⁶ Checklistorna hittar man på Kultur för allas nätsida under benämningen checklistor.

viktiga delar av samhället (Jönhill, 2012, 42–43). Exklusion medför oftast sociala problem och effekter av att hamna och/ eller känna sig utanför samhället (Jönhill, 2012, 42–43).

Enligt Madsen är en viktig grund för utveckling av ens sociala kompetens att det finns möjlighet att kunna vara tillsammans med både de som liknar en själv och med de som skiljer sig från en själv (Madsen, 2005, s. 211–2012). En fråga som dyker upp när det ordnas verksamhet åt målgrupper med specialbehov är ifall verksamheten ordnas samtidigt för barn med och utan specialbehov eller om det bör ordnas skild verksamhet för barn med specialbehov (Huldén, 2016, s. 28). I dessa sammanhang bör individens individuella behov tas i beaktande (Huldén, 2016, s. 28–29). Exempelvis kan sammanhang med mycket stök och med många människor ha en negativ inverkning på deltagarens egen förutsättning att vara inkluderad och delaktig i sammanhanget (Huldén, 2016, s. 28–29). Då är det viktigt att genom andra medel tillgängliggöra denna verksamhet för barnet med funktionsnedsättning exempelvis genom att ordna målgruppsanpassad verksamhet i mindre specialgrupper (Huldén, 2016, s. 28–29).

Att skapa en differentierad gemenskap möjliggör att individens deltagande och sociala identitet inte enbart är inkluderat i en enskild gemenskap utan istället har möjligheten till flera olika typer av gemenskaper (Madsen, 2005, s. 211–2012). Verksamhet med en social miljö som består av gemenskaper möjliggör att personer med olika sociala färdigheter och funktionsnedsättningar kan delta och växelverka med andra samt förebygger exkludering (Madsen, 2005, s. 211–2012). Att ta i beaktande barnets behov, åsikter och synpunkter i verksamheten ökar barnets delaktighet (Institutet för hälsa och välfärd, 2019, s. 3). Det skapar även förutsättningar för barnet att lära sig att deras åsikter och behov har en betydelse (Institutet för hälsa och välfärd, 2019, s. 3). Dessa handlingar kan resultera i förebyggande intention av att förhindra personen i vuxen ålder exkluderas från samhället (Institutet för hälsa och välfärd, 2019, s. 3).

3.4 Social inklusion och exklusion

Social inklusion innebär att möjliggöra olika gemenskaper där lärandet och utveckling sker som ett resultat av socialt deltagande (Madsen, 2005, s. 200). När man anser att lärandet sker genom socialt deltagande innebär det att deltagarnas inbördes relationer i läroprocessen är avgörande för hur och vad man lär sig (Madsen, 2005, s. 200). Om barn utestängs från vissa sociala situationer exkluderas de samtidigt från de läromöjligheter som är förknippade med att lära sig hur man agerar i sociala sammanhang (Madsen, 2005, s. 200). I situationer där

verksamheten är riktad till deltagarmålgruppen barn med och utan specialbehov kan det läggas för mycket vikt på antagandet att läroprocessen försämras för alla barn ifall barn med särskilda behov är närvarande (Madsen, 2005, s. 200 - 201). I detta antagande utgås det från att relationen mellan den vuxna och barnen är den grundläggande lärrelationen och det glöms bort att läroprocessen sker genom deltagande och att erfarenheter av socialt deltagande är avgörande för läroprocessen (Madsen, 2005, s. 200–201).

Att vara socialt exkluderad är ett samhälleligt problem eftersom det innebär en utestängning från deltagande i det samhälleliga livet (Madsen, 2005, s. 172–173). Social exklusion kan vara ett socialt problem som hänger ihop med särskilda samhällskonstruktioner (Madsen, 2005, s. 172–173). Social exklusion är ett uttryck där den exkluderade personen har bristfällig möjlighet att delta i det samhälleliga livet som samhällsmedborgare i kunskaps- och kompetenssamhället (Madsen, 2005, s. 172–173). I FN:s konventioner och deklARATIONER nämner rättigheter som går att reflektera till social inklusion gällande individens rättigheter som samhällsmedborgare (Madsen, 2005, s. 173). I FN:s deklARATION om likabehandling av funktionshindrade formuleras rättigheter för alla personer med funktionsnedsättning (Finlands FN-förbund, 2015, s. 9–11; Madsen, 2005, s. 173–174). Konventionen lyfter fram punkter för att förebygga att inga medborgare oavsett deras funktionshinder får uteslutas i det samhälleliga livet (Finlands FN-förbund, 2015, s. 9–11; Madsen, 2005, s. 173–174). Här är social inklusion ett svar på de problem som uppstår när särskilda grupper utesluts från deltagande i det samhälleliga livet (Madsen, 2005, s. 174).

I dessa FN- deklARATIONER beaktas förhållandet mellan individ och gemenskap ändamålsenligt. Där barn med särskilda behov eller personer med funktionsnedsättning förstås i sammanhang med deras sociala liv och att en inkluderande lärprocess är riktad mot såväl individen som gemenskapen. Det är inte enbart individen som är objekt för utveckling. Även den sociala miljön skall utvecklas till att bli mer inkluderande. Det här innebär relationsorienterad förståelse av mänsklig utveckling (Madsen, 2005, s. 175–176).

En social konsekvens av att vara funktionshindrad är att handikappet uppstår i personens möte med sina sociala omgivningar och graden av handikappet beror på omgivningens reaktion på funktionshindret. Genom att ta i beaktande och koncentrera sig på personens möjligheter att genomföra dagliga aktiviteter framför att fokusera på funktionshinder och funktionsnedsättning. Avsikten är att främja verksamhetens möjligheter till aktivitet och socialt deltagande i stället för att bestämma behovet av stöd efter diagnostiska beskrivningar och avvikelser (Madsen, 2005, s. 176).

3.5 Tillgänglig barnkultur som är socialt inkluderande

Att ta i beaktande olika aspekter av tillgänglighet redan vid planering, informering och utförande av barnkulturverksamhet förebyggs exkludering av personer och grupper (Huldén, 2016, s. 26, 28). Här under kommer jag att nämna fem begrepp som kan främja kulturlivets utveckling av tillgänglig barnkultur som även är socialt inkluderande av barn med funktionsnedsättning. Dessa är: inkluderande aktiviteter, subjektiv och objektiv syn på social inklusion, begreppen erkännande och godkännande, social rymlighet och funktionshinderperspektivet. I de enskilda kapitlen kommer jag öppna upp vad dessa begrepp innebär samt varför de är viktiga att ta i beaktande vid utvecklandet av tillgänglighet och inklusion. I kapitlen använder jag begreppet pedagoger då jag syftar till personer som arbetar och är i kontakt med barn med och/ eller utan funktionshinder. Dessa pedagoger kan vara kulturaktörer, verkstadsledare, klubbledare, fritidsledare etc.

3.5.1 Inkluderande aktiviteter

Det är alla barns rättighet att ha ett meningsfullt vardagsliv som skall stödjas oavsett om det äger rum i förskolan, daghem, under fritid i närmiljön och/ eller bostadsområdet med eller utan familjen. Social inklusion i denna bemärkelse är att ge möjligheten att agera och leva ett meningsfullt vardagsliv där barnet själv har möjlighet att påverka sin egen tillvaro. Det inkluderade vardagslivet äger rum i sociala utrymmen som är professionellt arrangerade i ändamål att skapa en grund för socialt deltagande. Det inkluderade vardagslivet bör ses som ett svar på önskemålet om att begränsa samt förebygga social exklusion (Madsen, 2005, s. 203–204).

Madsen lyfter i sin teori fram att vissa aktiviteter är mer inkluderande än andra samt att pedagogens initierande roll är avgörande för vilka barn som sugts in i aktivitetsgemenskapen. Det är alltså avgörande hur deltagarna själva definierar meningen med de gemensamma aktiviteterna. En del aktiviteter är meningsskapande eftersom deltagarna har särskilda relationer till varandra som bekräftas genom aktiviteten. Andra aktiviteter är uppbyggda så att själva meningsskapandet för den enskilda är själva deltagande, oberoende vem som deltar. Personberoende aktiviteter är inte öppna för nya deltagare och kan av de andra barnen upplevas som exkluderande. För det är ofta den grupp av barn som själva har tagit lekens initiativ som spelar huvudpersonerna i den (Madsen, 2005, s. 214).

3.5.2 Subjektiv och objektiv syn på social inklusion

Det är viktigt att skilja mellan den subjektiva och den objektiva betydelsen av social inklusion. Vad som för pedagogen kan tyckas vara ett aktivt socialt deltagande kan för det enskilda barnet upplevas som social isolering eftersom barnet befinner sig i en maktlös position som den inte själv med egna resurser kan ta sig ur (Madsen, 2005, s. 209).

Det här är grundläggande processer i barns lekar och dagliga umgänge med varandra för skapande av barngemenskap. Det finns inga barn som i alla situationer och vid varje tidpunkt kan få sitt behov av deltagande tillgodosett. Den enas inklusion innebär ofta den andres exklusion. Detta är en dynamisk process som ändrar karaktär från situation till situation. I barnperspektiv blir det tydligt att inklusion och exklusion inte enbart är processer som är aktuella för barn med funktionsnedsättning. I Madsens teorier lyfts fram att barn utan funktionsnedsättning har lättare att samverka med barn som har en synlig funktionsnedsättning som förklarar det avvikande beteendet medan barn som inte har en synlig funktionsnedsättning kan lätt bli undanstött i barngemenskaper. Exempelvis tar barnen stor hänsyn till ett barn i rullstol och hittar själva på sätt som gör att detta barn kan inkluderas trots sitt rörelsehandikapp. Medan ett barn som inte har en synlig funktionsnedsättning kan det avvikande beteende utlösa både passiv och aktiv exkludering. Enligt Madsen är denna grupp av barns i störst behov av stöd av professionella och specialtjänster i vardagen. Det är även denna grupp av mest exkluderade barn som tar emot minst extra stöd eller tjänster som de har rättigheter till (Madsen, 2005, s. 207 - 209).

3.5.3 Relationsbegreppen, erkännande och godkännande

Det har utvecklats metoder med ändamål att reflektera över om nära relationer kan vara bekräftande i den betydelsen att en person har behov av både anknytning och avgränsning till andra. Detta har gjorts genom att skilja mellan begreppen erkännande och godkännande. Begreppet erkännande innebär att bekräfta den andra personen som en självständig individ med fristående existens medan godkännande betyder att det har införts en auktoritet i relationen där den ena parten har makt att godkänna eller misskänna den andas motiv (Madsen, 2005, s. 216–217).

I flera fall har social inklusion undersökts genom att iaktta objektivt hur många grupper ett barn deltar i, hur många barn som det leker med och hur ofta det sker. Med denna metod kan många barn beskrivas som väl inkluderade, eftersom de är synliga som deltagare i många sammanhang. Det här sättet att betrakta säger emellertid ingenting ifall det enskilda barnet

själv upplever sig vara uppskattat som deltagare eller om barnet har möjlighet att spela de roller som det själv anser har betydelse. Därför har man också riktat uppmärksamheten mot den subjektiva sidan av barnens deltagande. Där fokuset har funnits på barnets relation i växelverkan med andra samt relationens innebörd. Detta har resulterat i att vissa barn nästan alltid deltar i relationer där deras behov systematiskt underkänns och där deras förslag även ignoreras. Dessa situationer med underkännande relationer sker ofta när pedagogerna själva är i huvudrollen. Detta kan emellertid förklaras med att uppbyggande av relationen mellan pedagogen och barnet har förväxlats från erkännande med godkännande (Madsen, 2005, s. 216–217).

3.5.4 Social rymlighet

Det som barn är mest rädda för är att bli exkluderade och att känna sig ensamma och isolerade. Det här är känslor som de flesta barn har erfarenhet av. Därav är ett viktigt pedagogiskt insatsområde att skapa verksamhet som stöder barns sociala utveckling. Barn med funktionsnedsättning har behov av stöd från både barngemenskapen och pedagoger i deras ansträngning att hitta vägar som leder fram till roller och positioner som ger dem erkännande (Madsen, 2005, s. 212).

Ett sätt som pedagoger kan stöda barns sociala utveckling på är att skapa social rymlighet, vilket innebär att pedagogerna skapar ett rum i rummet för det enskilda barnet. Här är det sociala rummets funktion att vara som stöd för det enskilda barnet i hans ansträngning för att gå in i ett samspel med de andra barnen. Pedagogens roll är att skapa förutsättningar för involvering exempelvis genom aktiviteter som stärker gruppens gemenskap. Det är även viktigt att pedagogen ansvarar för att det enskilda barnet känner sig involverad i aktivitetsgemenskapen (Madsen, 2005, s. 216).

3.5.5 Perspektiv på funktionshinder

Funktionshinderperspektivet skiljer mellan funktionshinder och funktionsnedsättning. Funktionsnedsättning är kopplat till en person och behöver inte innebära ett hinder för delaktighet medan om miljön och omgivningen är otillgängligt uppstår ett funktionshinder (Myndigheten för delaktighet, 2015, s. 13).

Funktionshinderperspektiv är en strategi som kan användas för att inkludera barn med funktionsnedsättning. Strategin utgår från att alla människor är olika och har olika förutsättningar, behov och önskemål. Detta är en del av utvecklingen för att skapa ett hållbart

samhälle där alla ges möjlighet att vara delaktiga. Genom att ta funktionshinderperspektiven i beaktande i planering och genomförande finns bättre förutsättning att identifiera, åtgärda och förebygga så att inte hinder för delaktighet, tillgänglighet och inkluderande perspektiv i verksamheten uppstår. (Myndigheten för delaktighet, 2015, s. 12- 13).

För att möjliggöra en kontinuerlig utveckling för ett inkluderande tillgängligt samhälle lönar det sig vid planering och utformning av miljöer, byggnader, produkter och tjänster utgå från att alla människor är olika (Myndigheten för delaktighet, 2015, s. 14). Redan existerande miljöer och utvecklade tekniska lösningar skall även kontinuerligt utvecklas för att vara mer tillgängligt användbara (Myndigheten för delaktighet, 2015, s. 14). Ge utrymme och möjligheter för personer med funktionsnedsättning till självständighet samt att självbestämmanderätten ökar hos individen (Myndigheten för delaktighet, 2015, s. 14; Maden, 2005, s. 173). Det är även viktigt att personer med funktionsnedsättning får sin egen röst hörd, respekterad och får sina särskilda behov tillgodosedda (Myndigheten för delaktighet, 2015, s. 14; Madsen, 2005, s 173). Det är även viktigt att individen får sin egen röst hörd under beslutsprocesser gällande hjälpmedel, stöd och service som individen har rätt till och/eller använder sig av (Myndigheten för delaktighet, 2015, s. 14).

4 Metod

Enligt Ejvegård lämpar sig intervju eller enkät bäst när man vill ta reda på åsikter, tyckande, uppfattningar och kunskaper hos en population (2003, s. 45–53). Enkät är lämpad för situationer då man vill nå ut till många personer medan intervju lämpar sig bra om man vill nå enbart ett fåtal personer (Ejvegård, 2003, s. 45–53). Vid början av examensarbetet använde jag mig av halvstrukturerad intervju⁷ för att kartlägga kunskaper, åsikter och uppfattningar gällande vad Luckan anser att de är i behov av.

Resultatet från första forskningsmetoden ledde till att jag gjorde en enkätundersökning⁸. Enkätundersökning lämpade sig bäst i denna situation för att nå ut till alla Luckan i Finland för att kartlägga Luckans barnkultur. Luckans informations- och kulturcenter är även geografiskt utspridda i Finland vilket skulle försvåra utförande av fysiska intervjuer. Personalen inom Luckan-nätverket samlas inte ofta på ett och samma ställe, vilket även tog bort alternativet att utföra en gruppintervju. I den halvstrukturerade intervjun kom det även

---

⁷ Halvstrukturerade frågemanualen hittas i bilaga 3.

⁸ Enkätundersökningens frågeguide i bilaga 1 och följbrev i bilaga 2.

fram att uppdragsgivaren önskade sig att jag skulle utföra en enkätundersökning. Utgående från dessa faktorer beslöt jag mig för att göra en elektronisk enkätundersökning.

4.1 Etiska aspekter

En forskning som har människor och samhälle som studieobjekt innebär också etiska problem (Holme och Solvang, 1997, s. 32). Jag är medveten om det problematiska med att försöka förmedla andra människors erfarenheter och upplevelser objektivt och vill lyfta fram det här för läsaren. Jag har en erfarenhetsbakgrund, egen erfarenhet av barnkulturverksamhet, en social och kulturell tillhörighet samt en viss förståelse och observationsförmåga.

Respekt för människor är en grundläggande utgångspunkt för all form av samhällsforskning (Holme och Solvang, 1997, s. 32). Detta innebär att man inte kan tillåta forskning där människor görs till medel för att vissa mål skall uppnås (Holme och Solvang, 1997, s. 32). Något som bör tas i beaktande är respondentens integritet samt att tystnadsplikten strikt måste följas (Holme och Solvang, 1997, s. 32). I denna enkätundersökning är respondenterna anonyma till namn men inte gällande verksamhetspunkt. Detta val har jag gjort för jag behöver sammankoppla svaren med verksamhetspunkten. Under analysen kommer jag att reflektera olikheter samt likheter emellan Luckans verksamhetspunkter gällande Luckans barnkulturverksamhetens tillgänglighets- och inklusionsaspekter för att utveckla rekommendationer. I ändamål att beakta och respektera respondenten har jag informerat dem om att de svara på frågorna efter bästa förmåga samt att de kan lämna en fråga obesvarad om de inte vill eller inte kan ta ställning till någon fråga.

Etiska aspekter gällande frågeguiden som jag tagit i beaktande är att jag i samråd med min handledare samt uppdragsgivaren skapat och ändrat frågeguiden till den slutliga versionen. Fråga jag ställt mig vid skapande av enkäten är om jag har rätt att ställa en del frågor samt om det är nödvändigt att få fram den information jag frågar efter (Holme och Solvang, 1997, s. 33). Efter jag diskuterat med uppdragsgivaren om enkätfrågorna valde jag att ta bort och ändrat en del av frågor i enkäten för att respektera uppdragsgivarens åsikt samt sakkunskap.

De insamlade enkätsvaren kommer enbart att användas för mitt examensarbets ändamål och inte i något annat sammanhang efter detta examensarbete.

4.2 Enkätundersökning

Vid skapandet av frågeguiden har jag beaktat olika faktorer gällande vad som motiverar respondenterna att svara, hur jag formulerar frågorna och operationaliserade av frågorna. För att få god svars kvalitet bör man få deltagarna motiverade till att både svara och att svara ärligt och uppriktigt (Ejlertsson, 2014, s. 39). Motivation indelas i yttre och inre motivation varav inre motivation har den starkaste drivkraften samt möjliggör att ge engagemang och kvalitet i enkätundersökning (Ejlertsson, 2014, s. 39–40). För denna enkätundersökning fungerar Luckans anställda som respondenter och det kommer att vara en respondent per verksamhetspunkt som besvarar enkäten. I största delen av verksamhetspunkterna finns det enbart en anställd som ansvarar för all Luckan-verksamhet och vid sidan sköter om barnkulturverksamheten. Luckan Sydösterbotten ansvarar över tre stycken verksamhetspunkter som befinner sig i Närpes, Kristinestad och Kaskö och här är det en person som ansvarar för dessa. Från Luckan Sydösterbotten besvarar enbart en respondent på enkätfrågorna vilket i praktiken utgör tre verksamhetspunkter. Detta betyder att enkäten når ut till tio respondenter som svarar på frågorna. Luckans personal har begränsad arbetstid med många arbetsuppgifter. Detta kan försvåra för respondenterna att hitta tid att besvara enkäten.

För enkätundersökningen är det viktigt att få svar från alla inom Luckan-nätverket i Finland för att kunna kartlägga Luckans nationella nätverk för barnkultur. Några faktorer som jag tagit i beaktande i enkäten gällande motivationsfaktorer är vikten att ge respondenten en känsla av tillit för att hen ska lägga ner tid på att svara ärligt och uppriktigt (Ejlertsson, 2014, s. 41). Detta har jag försökt skapa genom att sammanställa ett följebrev åt respondenten där jag berättade vem jag är, ändamålet med enkätundersökningen samt etiska punkter gällande anonymitet vid besvarande av frågor. Jag lade även med mina kontaktuppgifter om det skulle dyka upp någon fråga gällande besvarandet av enkätundersökningen. Med min uppdragsgivare kom vi överens om att Luckan Helsingfors skickar ut frågeenkäten samt det medföljande följebrevet åt respondenterna. Detta fungerar även som motivationshöjande samt tillitsskapande hos respondenterna. Enkäten skickades ut till alla respondenter tisdagen den 12.3.2019 och sista svarsdagen var tisdagen den 19.3.2019. På måndagen den 18.3.2019 påminde uppdragsgivaren respondenterna om att svara på enkätundersökningen.

Enkäten bestod till stor del av kvalitativa frågor men även av kvantitativa frågor med svarsalternativ och skalor. Enligt Holme och Solvang finns det en del att vinna på att kombinera dessa forskningsmetoder (1997, s. 85–87). Ett sätt är att kombinera dessa metoder

både under insamlingen och analysen av informationen och på så vis stärker de ömsesidigt varandra (Holme & Solvang, 1997, s. 85–87). I enkätundersökningen koncentrerade jag mig på tre områden där jag tog reda på likheter, olikheter samt utvecklingsmöjligheter gällande tillgänglighet och inklusion i barnkulturverksamheten inom nätverket.

Med de kvalitativa frågorna koncentrerade jag mig på Luckans värderingar, mål och vision gällande tillgängligheten och inklusion samt frågor om barnkulturverksamheten. Jag ställde frågor där jag tog reda på hur Luckans barnkulturens tillgänglighet- samt inklusionsaspekter syns i barnkulturverksamheten samt hur respondenten behöver inom detta område. Jag ställde även frågor där respondenten fick beskriva verksamhetsformerna de erbjuder. Enligt Ejlertsson är ett enkelt motivationshöjande att ha med öppna frågor i enkäten för det ger utrymme för respondenten att fritt uttrycka sig (2014, s. 41). Utgående från detta samt med uppdragsgivarens önskemål avslutade jag frågeenkäten med en fråga där respondenterna får fylla i egna ord och kommentarer.

De kvantitativa frågorna handlade om vilken form av barnkultur Luckan erbjuder, vilka aspekter av tillgänglighet som beaktas i verksamheten, respondentens egen kunskap gällande tillgänglighet och inklusion samt basinformation för att ta reda på vilken form av barnkulturverksamhet de olika Luckorna erbjuder. Genom dessa frågor undersöker jag vilka likheter och olikheter det finns i barnkulturen inom Luckornas verksamhetspunkter.

För formulerande av frågorna har jag tagit i beaktande att respondenterna kan uppfatta frågan och de tillhörande svarsalternativen olika under olika förutsättningar (Ejlertsson, 2014, s. 41–42). Ejlertsson lyfter fram är ett välkänt faktum att de flesta respondenter försöker göra svaret av enkäter så lätt som möjligt (2014, s. 46). Enkätsvaren är inte heller fast i hur frågorna är ställda utan även hur mycket respondenten anstränger att sätta tid på att svara samt om respondenten är pigg eller trött, har gott eller ont om tid, är intresserad eller ointresserad (Ejlertsson, 2014, s. 46–47). Tillsammans med min handledare samt uppdragsgivare har jag utformat enkätguiden. På detta sätt har jag fått flera insynsvinklar gällande frågornas olika uppfattningar och omformat dem för att underlätta och att göra enkätsbesvaret smidigare för respondenterna.

5 Analys av enkätundersökning

I det här kapitlet behandlar jag de resultaten av enkätfrågorna som jag anser är relevanta för min forskning. Ändamålet med enkätundersökningen är att undersöka Luckans nationella

barnkulturnätverks likheter, olikheter samt utvecklingsförslag med fokus på tillgänglighet och inklusion.

Jag koncentrerar min analys kring de kvantitativa enkätfrågorna, dessa har jag analyserat genom diagram och tabeller. I texten har jag tagit med några av tabellerna som är relevanta och lätta att tyda för läsaren.

Majoriteten av enkätens frågor är kvalitativa. För att analysera dessa har jag valt att hitta olika teman i svaren. Jag har analyserat likheter i Luckans barnkultur genom att lyfta fram genomgående teman som kommer fram i enkätsvaren. För analyserandet av olikheter, har jag tagit i beaktande det faktum att varje verksamhetspunkt har olika utgångspunkter för barnkulturen. Analyserande av olikheter har jag gjort genom att observera varje enkätsvar enskilt om det lyfts fram olika genomgående teman.

Att svaren inte var obligatoriska var ett medvetet val som även medför en risk att respondenterna inte besvarar alla frågor. Jag hade med två obligatoriska frågor för att garantera ett svar av alla respondenter vid dessa. Frågan där alla respondenter nämner vid vilken Lucka hen arbetar vid att möjliggöra för mig att analysera skillnader emellan Luckornas barnkultur.

Vi fick in svar av alla Luckor de vill säga 10 stycken enkätsvar, vilket utgör ett 100 % svarsresultat som nått alla Luckor.

5.1 Luckans barnkulturverksamhet

I den första kvantitativa frågan som även var obligatorisk ville jag utreda vilken form av barnkulturverksamhet alla Luckorna erbjuder. Respondenterna fick i en mångvalsfråga välja vilka av de fem grundverksamheter av Luckans barnkultur de erbjuder; familjecafé, verkstäder, kulturevenemang, utställningar, fortbildning för pedagoger och professionella inom barnkultur branschen och sedan annan verksamhet som inte passar in i ovannämnda svarkategorier. På denna obligatoriska fråga kom det fram att alla erbjöd någon av dessa barnkulturverksamheter men enbart Luckan Helsingfors erbjöd alla dessa verksamhetsformer.

Kulturevenemang är den form av verksamhet som erbjuds mest vid alla verksamhetspunkter, nio av tio erbjuder denna barnkulturverksamhet åt sin målgrupp. I Tabellen 1 och 2 beskriver jag vilken verksamhet som nätverket tillsammans erbjuder och i tabellen 2 ser man vilken verksamhetsform som Luckorna tillsammans erbjuder mest och minst av.

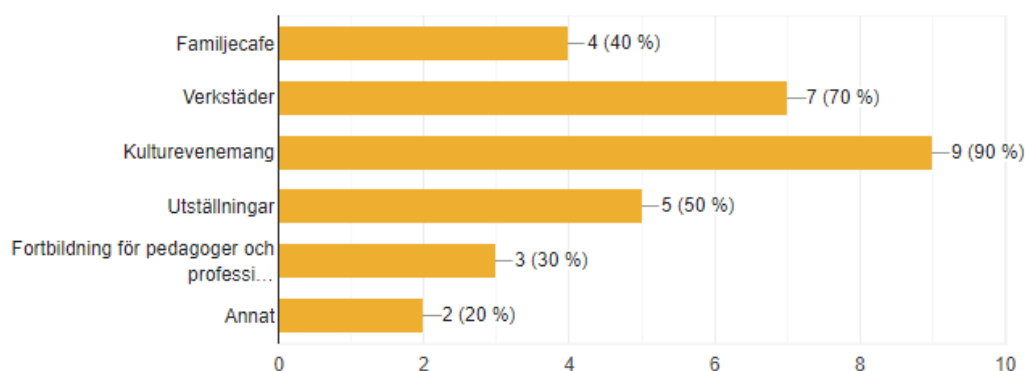
Tabell 1, Verksamhetsuppdelningen (Enkätundersökning, 2019).

Verksamhetsformat	Luckan i Borgå	Luckan i Helsingfors	Luckan i Karleby	Luckan på Kimitoön	Luckan i Kyrkslätt	Luckan i Raseborg	Luckan i Syd-Österbotten	Luckan i Tammerfors	Luckan i Uleåborg	Luckan i Åbo
Familjecafé		X			X			X	X	
Verkstäder	X	X	X	X	X	X				X
Kulturevenemang	X	X	X	X		X	X	X	X	X
Utställningar	X	X		X	X	X				
Fortbildning för pedagoger och professionella inom barnkultur branschen	X	X				X				
Annat				X		X				

Tabell 2, Den nationella barnkulturverksamhet som Luckan erbjuder mest och minst av (Enkätundersökning, 2019).

Vad erbjuder ni för barnkulturverksamhet?

10 vastausta

Till näst kommer jag att analysera de kvalitativa frågorna där respondenterna fått med egna ord beskriva de olika former av barnkulturverksamheten som de erbjuder. De här frågorna var inte obligatoriska och jag kommer därför att redogöra hur många av respondenterna som valt att besvara frågan.

Alla respondenter som i tidigare frågan besvarat att de erbjuder kulturevenemang har även valt att besvara den öppna frågan där de får beskriva de kulturevenemang som de erbjuder. Det som lyftes fram i svaret är bland annat att denna verksamhet ” skall väcka intresse för kultur hos barn och familjer.” Det finns delade åsikter om det skall erbjudas kulturevenemang som är enbart gratis eller avgiftsbelagda. Luckan Borgå poängteras att kulturevenemangen till största del skall vara avgiftsfria med att ”en del av föreställningar

uppbär inträde”. Luckan Åbo lyfter fram att ”allt vi erbjuder är gratis så att det inte kan finnas ekonomiska hinder för någon att delta”.

Luckans kulturrevenemang är något som många av verksamhetspunkterna erbjuder samtidigt under andra större evenemang och festivaler. Exempelvis Luckan Raseborgs erbjuder barnkulturrevenemang under ”Slow Food festivalen, Raseborgs Pridefestival, Öppna dörrarnas dag, Karis Suomen Paris, litteraturfestivalerna Kirjakekkerit och Bokkalaset”. Att använda sig av andra utrymmen än Luckans är också vanligt. Luckan Tammerfors nämner att deras ”barnkulturrevenemang ordnas antingen på Luckan eller i något av stadens utrymmen, t.ex. huvudbiblioteket eller Barnkulturcentret Rulla”. Luckan Karlebys nämner att de ordnar barnteaterföreställningar ”oftast i biblioteket, där vi finns, men vi har också ibland hyrt in oss i andra utrymmen”. Luckan Åbo nämner att ”dessutom ska det gå lätt och smidigt för familjer och dagvårdsgrupper att ta sig till kulturrevenemang” som de erbjuder.

Alla Luckan-center beskriver vilken form av barnkulturrevenemang de erbjuder. Här lägger jag märke till att verksamhetspunkterna sinsemellan använder lite olika benämningar, vilket jag antar beskriver liknande verksamhet, exempelvis ”sagoskoj”, ”sagostunder” och ”dramatiserade sagostunder”.

På den kvalitativa frågan där respondenten fick beskriva de verkstäder som de erbjuder, valde fem att besvara denna fråga. I enkätsvaren beskriver alla vilken form av verkstäder de erbjuder. Här märker jag att föreningsbakgrunden samt var själva Luckan lokalen är belägen reflekteras i hurdan typ av verkstäder de erbjuder. Luckan Borgå nämner att de erbjuder ”konstverkstäder baserade på Grand-Luckans utställningar, färgbud, knatterytmik, dans, bokbio, tematiskt pyssel för grupper. Verkstäderna förverkligas med sakkunniga kulturaktörer (t.ex. i samråd med konstpedagoger från den lokala konstskolan)”. Luckan Raseborg lyfter fram betydelsen med att ”upprätthållande förening är en bevakare och främjare av speciellt litteraturen som konstform fokuserar många av våra verkstäder för barn och unga på litteratur och illustratörer”. Raseborgs verkstäder är ofta ”sagostund med pyssel tillsammans med författare och illustratörer från Svenskfinland och de övriga nordiska länderna, i samband med våra två årliga litteraturfestivaler i Raseborg där vår förening producerar skol- och daghemsprogrammen”.

Luckan Helsingfors, Luckan Kyrklätt och Luckan Kimitoön lyfter fram olika former av verkstäder de erbjuder: ”diktverkstäder, pysselverkstäder, nätverkstäder, rim o ramsor, bokbio”. De nämner även vilka metoder och pedagogiskt tankesätt som de använder sig av för att utföra verkstäderna: ”interaktiva pedagogiska, språkstimulerande sagostunder

utgående från Sagoskåpet. Barnen lär sig att vara lyhörda, använda sin fantasi, muntligt berättande och att fungera i grupp”.

Den kvalitativa frågan om vilka utställningar som Luckan erbjuder besvarades av fem respondenter. Respondenternas svar tyder på att det finns olika variationer av utställningarna. En del av utställningarna är mer målgruppsanpassade än andra. En del respondenter erbjuder utställningar som är gjorda i samarbete med andra inom Luckan-nätverket, av dessa utställningar är en del inte direkt anpassade för barn som huvudmålgrupp. Utrymmesbrist är även en av orsakerna till varför en del av respondenterna inte har möjlighet att erbjuda utställningar.

Respondenterna poängterade att de erbjuder utställningar av olika slag, exempelvis konst-, foto-, illustratörutställningar av lokala aktörer. Luckan Borgå lyfter fram att de ”upprätthåller UngKonstnär konceptet där barn och unga med lågtröskel kan ställa ut sina egna verk i kulturhuset Grands entré och få stöd med t.ex. vernissage. I LillaLuckan är det även möjligt med småskaliga utställningar som riktade sig till barn”. Luckan Raseborg har skapat ”Sagoutställningar i samarbete med illustratörer, fotografer, konstnärer för att visa i LillaLuckan eller i andra gallerier för målgruppen barn under 12 år”. Denna utställning har även utvecklats ” så att de är mobila och lätthanterliga, innehåller tolv bilder med tillhörande rekvisita och en tillhörande sagokapsäck gjord av Maria Sundell/ Luckan Raseborg”.

Sju respondenter har valt att beskriva familjecafé verksamheten som de erbjuder, tre av dessa respondenter, Luckan Tammerfors, Luckan Helsingfors och Luckan Kyrkslätt erbjuder denna verksamhet. Luckan Uleåborg och Luckan Kimitoön har på kommande familjecafé och Luckan Uleåborg ”startar så småningom caféstunderna för småbarnsföräldrar”. Luckan Borgå och Luckan Raseborg nämner att de inte ännu erbjuder denna verksamhetsform men önskar göra det i framtiden.

Några råd från de Luckan-center som redan har familjecafé är att skapa denna verksamhet i samarbete med andra organisationer. Att verksamheten är öppen för alla med möjlighet till kaffe och tilltugg samt fri lek för barnen. Att varje vecka har ett tema som man jobbar utgående från samt att programmet är pedagogiskt och kreativt.

Två av respondenterna har valt att besvara vad de erbjuder för fortbildning för pedagoger och professionella inom barnkulturbranschen. Luckan Borgå håller en fortbildning ”för pedagoger/professionella kring Luckans bokkasse för att presentera materialet och möjligheterna att låna ut helheten”. Luckan Borgå planerar även andra gemensamma

fortbildningar och seminarier” inom barnkulturnätverket i Östra Nyland. Luckan Raseborgs har hittills ”följt Luckan Helsingfors koncept och vi inledde fortbildningar i LillaLuckan under hösten 2018 med Lättläst litteratur som tema. Under våren 2018 är det Tecken som stöd och Antimobbningsarbete på agendan”. Luckan Raseborg lyfter fram att de är intresserade att erbjuda fortbildningar som ”bidrar till ökat tillgänglighetstänk, diskrimineringsförebyggande attitydfostran, jämställdhet, genuspedagogik”.

På frågan som beskriver annan verksamhet som Luckan erbjuder har tre av respondenterna valt att besvara frågan. Luckan Sydösterbotten har inte kryssat i den kvantitativa mångvalsfrågan men nog den kvalitativa för att beskriva annan verksamhet i den öppna frågan. De nämner att de ”försöker ordna ett så brett utbud som möjligt inom barnkultur” samt att det är ”viktigt att vi sprider utbudet jämt mellan alla tre städer”. Luckan Kimitoön nämner att det finns mycket av Luckans vanliga verksamhet som stöder barnkulturen så som ”biljettförsäljning, bokning av utrymmen, turistinformation, dagstidningar, bordsspel, biosalong, barnhörna i biblioteket”. Luckan Raseborgs nämner olika projekt samt andra former av samarbete som möjliggör att de kan erbjuda en bredare barnkulturverksamhet. För dem är årets största barnkulturverksamhet det kontinuerliga ”projektet Barnens och de Ungas Bokkalas med skrivtävling för elever som föreningen koordinerar för alla svenskspråkiga skolelever och daghemsbarn i Raseborg”. Luckan Raseborg upprätthåller ”ett barnkulturnätverk i samband med våra EU-projekt och främjar västnyländska kommuner utvecklingsarbete med kulturläroplaner inom skola och småbarnspedagogik” de samarbetar även med ”Raseborgs stad för årliga Barnens dag 20.11 för att främja barnens rättigheter”. I samarbete med Karis bibliotek erbjuder Luckan Raseborg varje torsdag en öppen eftermiddagsskola ”på torsdagar kl. 13-16:30 i LillaLuckan, i Karis bibban”.

I en kvalitativ fråga där respondenterna fick med egna ord beskriva vad LillaLuckan är, har sju av tio respondenter valt att besvara frågan. Alla respondenter svarade att LillaLuckan erbjuder olika former av barnkulturverksamhet och evenemang och fem av respondenterna nämner att LillaLuckan är ett fysiskt utrymme som erbjuder barnkultur.

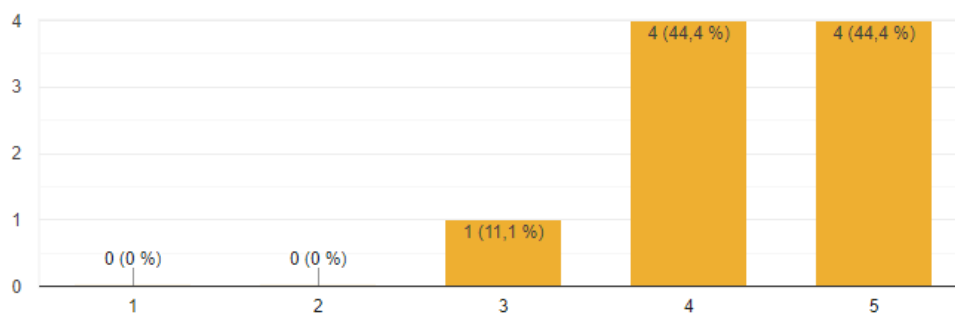
I en gradfråga från ett till fem fick respondenterna själva gradera hur väl påståendet om deras barnkulturverksamhet och evenemang har tillräckligt med deltagare. På detta påstående besvarade nio av tio Luckor. Luckan Kyrkslätt, Luckan Helsingfors, Luckan Karleby och Luckan Sydösterbotten lyfter fram i sina svar att de har tillräckligt med deltagare i deras barnkulturverksamhet och evenemang. Medan Luckan Åbo, Luckan Kimitoön, Luckan

Borgå, Luckan Raseborg och Luckan Tammerfors anser att de inte alltid har tillräckligt med deltagare på deras barnkulturverksamhet och evenemang.

Barnkulturverksamheten och evenemang har tillräckligt med deltagare.

9 vastausta

Tabell 3, Luckornas belåtenhet av deltagarantalets mängd (enkätundersökning, 2019).

5.2 Tillgänglig och inkluderande verksamhet

I frågeenkätens andra kvantitativa fråga får respondenten välja de alternativ som passar in på deras barnkulturverksamhet. Här utreder jag hur olika tillgänglighets- och inklusionsaspekter som tas i beaktande. Fastän denna fråga inte var obligatorisk har alla tio respondenter besvarat denna fråga. Här under presenterar jag i tabell 4 de tio olika tillgänglighets och inklusions alternativen i den ordningsföljd som fått mest till minst svar samt vilken Lucka som kryssat i vilken kategori. I tabell 5 presenteras tydligare hur många Luckor som kryssat i de olika tillgänglighets och inklusions alternativen.

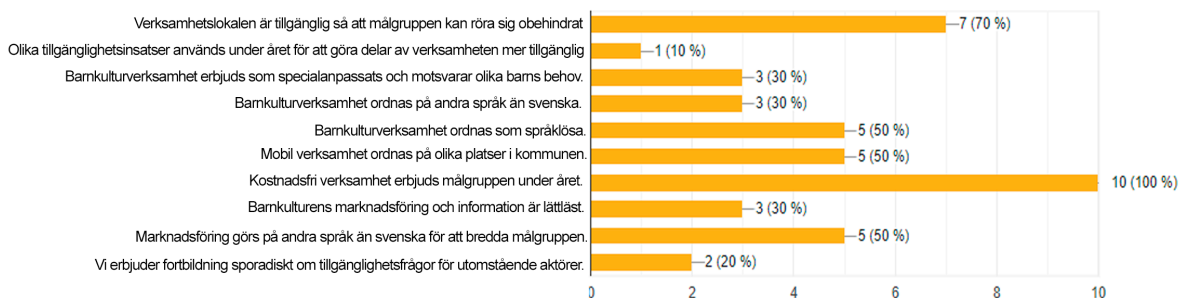
Tabell 4, Fördelningen av tillgänglighets- och inklusionsaspekterna inom Luckan nätverket (Enkätundersökning, 2019).

Tillgänglighets- och inklusionsaspekter	Luckan i Borgå	Luckan i Helsingfors	Luckan i Karleby	Luckan på Kimitoön	Luckan i Kyrkslätt	Luckan i Raseborg	Luckan i Syd-Österbotten	Luckan i Tammerfors	Luckan i Uleåborg	Luckan i Åbo
Kostnadsfri verksamhet erbjuds målgruppen under året.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Verksamhetslokalen är tillgänglig så att målgruppen kan röra sig obehindrat (med hjälp av ramper, rymliga toaletter, tröskelfria utrymmen, hiss osv.)	X	X	X	X	X			X		
Marknadsföring görs på andra språk än svenska för att bredda målgruppen.	X	X		X		X		X		
Barnkulturverksamhet ordnas som språklösa.	X	X		X		X	X			
Mobil verksamhet ordnas på olika platser i kommunen.		X	X		X	X				X
Barnkulturverksamhet ordnas på andra språk än svenska.		X		X		X				
Barnkulturverksamhet erbjuds som specialanpassats och motsvarar olika barns behov.		X		X	X					
Barnkulturens marknadsföring och information är lättläst.	X		X	X						
Vi erbjuder fortbildning sporadiskt om tillgänglighetsfrågor för utomstående aktörer.		X				X			X	
Olika tillgänglighetsinsatser används under året för att göra delar av verksamheten mer tillgänglig (t.ex. syntolkning, teckenspråk, texttolkning, kommunikationshjälpmedel).		X								

Tabell 5, Fördelningen av tillgänglighets och inklusionsaspekterna (Enkätundersökning, 2019).

Välj de alternativ som passar in på er barnkulturverksamhet

10 vastausta

Av dessa tio punkter har ingen Luckan kryssat i varje alternativ, ändå har ingen punkt blivit omärkt. Det finns en stor skillnad mellan verksamhetspunkterna inom detta område, en respondent hade enbart kryssat i två av alternativen medan en annan hade kryssat i nio av alternativen. Eftersom ingen punkt blivit omärkt innebär det att alla punkter är fullt möjliga att uppnå nationellt inom Luckans barnkultur. Om man ser på Luckans nationella barnkulturnätverk finns det bred kunskap och erfarenhet som möjliggör att dessa punkter kan nationellt tas i beaktande.

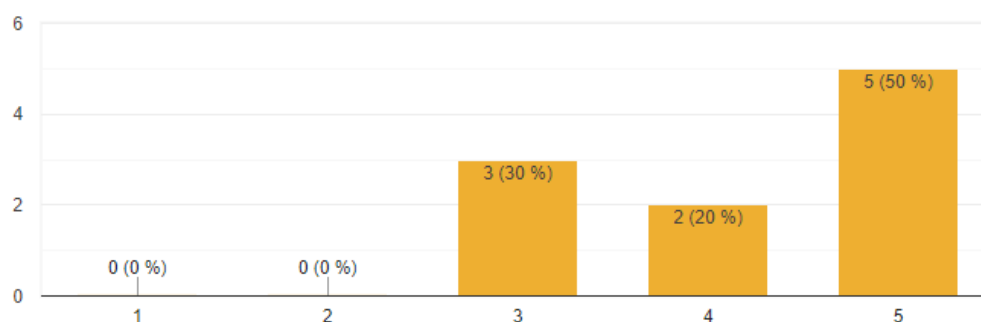
Gällande tillgänglighet och inklusion har jag även ställt sex stycken kvantitativa gradfrågor på skalan ett till fem.

I den första gradfrågan ber jag respondenten besvara påståendet ”barnkulturverksamheten är varierande och innefattar olika konstformer”. På detta påstående besvarade alla tio respondenter. Majoriteten av respondenterna anser att deras barnkulturverksamhet är varierande samt att de använder sig av olika konstformer i sin verksamhet. De respondenter som valt grad tre kan jag genom att reflektera kring tidigare frågor se att respondenterna ordnar mycket verksamhet inom visst temaområde medan andra tar fram andra orsaker varför de inte anser de har varierande och innefattande verksamhet.

Tabell 6, Luckan barnkulturverksamhets variation (Enkätundersökning, 2019).

Barnkultursverksamheten är varierande och innefattar olika konstformer.

10 vastausta

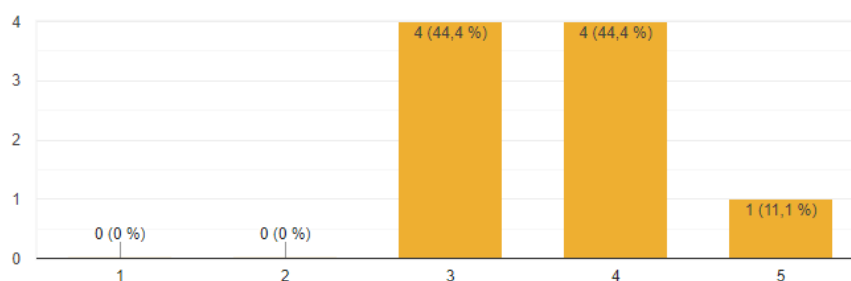
På gradfrågan ”ordnar barkulturverksamhet enbart på svenska” har nio respondenter besvarat. I detta påstående kommer det fram att majoriteten av Luckan-centren erbjuder verksamhet på andra språk eller uttrycksformer än svenska.

På den tredje kvantitativa gradfrågan med påståendet ”familjer med annat modersmål än svenska deltar i den svenskspråkiga verksamheten” har nio respondenter besvarat gradfrågan. I gradfrågan kommer det fram att i barnkulturverksamheten deltar familjer med annat modersmål än svenska i verksamheten. Det kommer även fram att det finns utvecklingsmöjligheter inom detta område.

Tabell 7, Familjer med annat modersmål än svenska, deras deltagande i verksamhet (Enkätundersökning, 2019).

Familjer med annat modersmål än svenska deltar i den svenskspråkiga verksamheten.

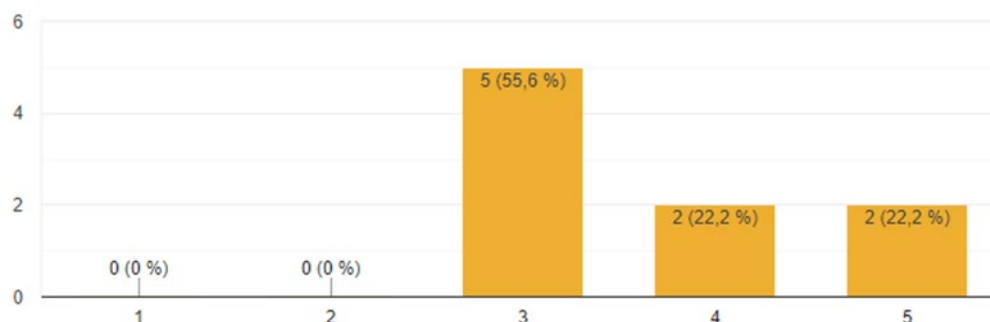
9 vastausta

Gradfrågan ”vid utvecklandet av barnkulturverksamheten tas målgruppens önskemål i beaktande”, här har nio respondenterna besvarat gradfrågan. I gradfrågan kommer det fram att i Luckan-nätverket tar målgruppens önskemål i beaktande. I gradfrågan kommer det även fram att inom detta område finns det utvecklingsmöjligheter. Två av Luckans verksamhetspunkter har kryssat i grad 5 i denna fråga. Inom detta område i Luckan-nätverket finns det både kunskap och utvecklingsmöjligheter för att möjliggöra så att målgruppens önskemål tas mer i beaktande i barnkulturverksamheten.

Vid utvecklandet av barnkulturverksamheten tas målgruppen önskemål i beaktande.

9 vastausta

Tabell 8, Målgruppens önskemål tas i beaktande (Enkätundersökning, 2019).

För Luckans tillgänglighet har jag även ställt en kvalitativ fråga där respondenten får beskriva de största utmaningarna som de har gällande att göra barnkulturen mer tillgängligt idag. Denna fråga har nio respondenter besvarat. Här nedan lyfter jag fram olika utmaningar som är aktuella hos många av respondenterna.

Vad vidareutvecklingen av barnkulturverksamheten beträffar, lyfter respondenterna fram att för att få hjälpmedel för barn och unga som behöver tolkning av något slag kräver större insatser och den största utmaningen är ekonomisk. Även tidsbrist och personalbrist tas upp, att inte ha tid att söka specialbidrag för tillgänglighetsstöd samt att skola sig då arbetstiden går till annan verksamhet. Här skulle det underlätta om Luckan hade en barnpedagog för att utveckla verksamheten. Några nämnde att de behöver stöd av sakkunniga och experter samt mera ”konkreta verktyg såsom tillgänglighetsbudgetering och hur man skapar lättlästa webbsidor”. Resursbrist i marknadsföringen är också något som respondenterna lyfter fram, hur man kan marknadsföra på bästa möjliga sätt med begränsade resurser.

Eftersom många av Luckorna hyr verksamhetsutrymmen för barnkulturen skulle även de man hyr lokalen av behöva vara medvetna och utbildade inom tillgänglighetsfrågor. Belysning, hörselslingor, syntolkning, tillgängliga toaletter, ramper osv.” skall tas i beaktande, även kreativa lösningar hur man gör en mobil verksamhet tillgänglig. Något som en del av Luckan-centren känner av är att målgruppen har långa sträckor att ta sig till verksamheten vilket kan försämra deltagandet.

5.3 Luckans nationella nätverk

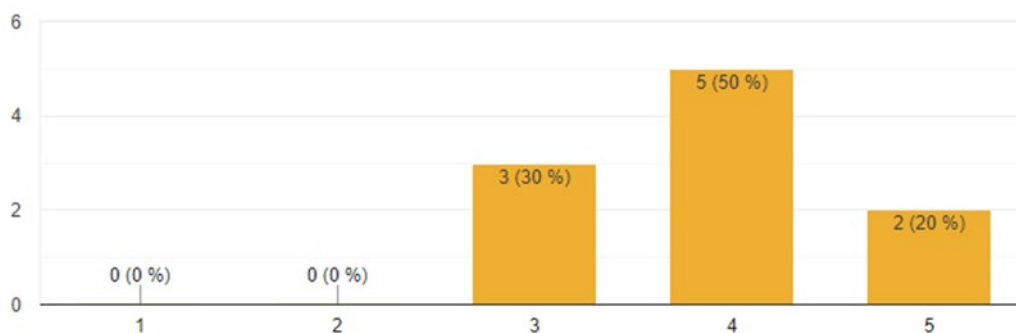
Jag har använt mig av tre kvantitativa frågor och två kvalitativa frågor som koncentrerar sig på att besvara vilka kunskaper samt behov det finns inom Luckans nationella nätverk.

Den första kvantitativa frågan är gradfrågan ”Luckan arbetar ändamålsenligt tillsammans för att utveckla barnkulturen”. Fem stycken av respondenterna kryssade i grad nummer fyra, två kryssade grad nummer fem och sedan tre grad nummer tre. Detta tyder på att det finns potential för att möjliggöra att alla inom Luckan-nätverket är inkluderade och arbetar tillsammans mot samma riktning inom barnkulturen.

Tabell 9, Samarbete i Luckan-nätverket (Enkätundersökning, 2019).

Luckorna arbetar ändamålsenligt tillsammans för att utveckla barnkulturen.

10 vastausta

Jag ställde den kvantitativ gradfråga ”personalen har tillräckligt med information om att arbeta med personer med specialbehov”. Åtta respondenter besvarade denna gradfråga. I gradfrågans resultat kommer det fram att respondenterna eventuellt inte känner sig säkra att planera, ansöka samt dra barnkultur verksamheter där personer med specialbehov tas i beaktande.

I den sista gradfrågan ”personalen har tillräckligt med information gällande inklusions frågor”. På denna gradfråga besvarade åtta respondenter. I gradfrågan kommer det fram att det finns en tydlig kompetensskillnad hos respondenterna inom detta område. Det här är en potential som kan användas till nytta inom Luckan-nätverket. Inom nätverket kan personalens kunskap lyftas fram och användas för att främja barnkulturens tillgänglighet och inklusion.

För den kvalitativa frågan där jag undersökte jag vilka styrkor det finns inom Luckan-nätverket svarade åtta respondenter frågan. Styrkor som finns inom Luckan-nätverket är att många av Luckan-centren är väl etablerade och en uppskattad lokal aktör. De har även ett brett samarbete med exempelvis bibliotek, stadens kulturtjänster, bildningssektor, småbarnspedagogiken, lokala aktörer, kulturcentrum för invandrare och lokala aktörer inom integration. Luckan arbetar med att möjliggöra och utveckla den verksamhet som lokalt efterfrågas.

Mångsidiga utrymmen för verksamheten möjliggör för målgruppen att enkelt komma på evenemangen som erbjuds. Detta resulteras i en bra publiktillströmning, både av fristående grupper som familjer samt färdigt konstruerade grupper som exempelvis dagisgrupper. De flesta av Luckan föreningar är små med en hög sakkunnig kompetens inom olika områden. Inom Luckan-nätverket kommer de till nytta genom att kunskaperna kompletterar varandra. Inom nätverket finns det sakkunnighet inom marknadsföring, nätverksskunnande, ansökningsexpertis, organiseringsförmåga, kreativitet att utveckla barnkulturverksamheten med liten budget, att skapa ny verksamhet som det kan finnas efterfråga på samt att skapa barnkulturverksamhet som målgruppen inte ännu har efterfrågat.

För den kvalitativa frågan undersökte jag hur Luckan-nätverket kan stöda respondenten i dess arbete, åtta respondenter svarade frågan. Nätverket kan stöda Luckans verksamhetspunkter genom att erbjuda möjligheter till mångformig barnkulturverksamhet som man tillsammans utvecklar. Även att Luckorna tillsammans delar på nätverkets resurser. Detta kan vara i form av material, goda idéer, koncept och turnerande barnkulturevenemang som delas inom Luckan-nätverket. Det kan även vara att konkret se hur andra Luckor har gjort, byggt samt bedriver sin barnkulturverksamhet exempelvis familjecafé och LillaLuckan. Även att ta del av hur Luckorna behandlar tillgänglighetsfrågor inom nätverket. Luckan-nätverket kunde skapa en ”nationell branding och stärkande av kompetens inom tillgänglighets- och inklusionsfrågor och verksamheter för barn med specialbehov”. Även att tillsammans utarbeta metoder som tar målgruppens önskemål i beaktande.

Nätverket kunde tillsammans marknadsföra LillaLuckan rummets utseende så det blir nationellt igenkännligt för användarna. Nätverket kunde även ”tillsammans skapa nationell synlighet på mässor, branschseminarier och i media”.

Andra förslag som respondenterna nämnt i enkätundersökningen gällande hur Luckan-nätverket kan stöda dem inom barnkulturverksamheten är att:

- Ge möjlighet för Luckans personal att ta del av utbildningar.
- Möjliggöra att nätverket tillsammans ansöker om stöd för att minimera konkurrens.
- Möjliggöra att alla är involverade i projektplanen.
- Ordna gemensamma planeringsdagar som är ämnade specifikt för att tillsammans utarbeta barnkulturutbudet exempelvis utarbeta gemensamma barnkulturturnéer eller andra satsningar.
- Ge utrymme och möjligheter där Luckan-nätverkets verksamhetspunkter kan dela med sig av sina idéer samt tillsammans vidareutveckla idéerna.
- Ge utrymme för verksamhetspunkterna att dela med sig av sina kunskaper i gruppens takt, utan brådska.

6 Rekommendationer

I rekommendationerna koncentrerar jag mig på Luckans nationella barnkultursnätverk. Rekommendationerna har jag utvecklat utifrån tre kategorier för att lyfta fram vad som kan hjälpa Luckan med vidareutvecklandet av en tillgänglig barnkultur som är socialt inkluderande. Utgående från analysen och teorin har jag utformat rekommendationerna som tar i beaktande verksamhet, utrymme, marknadsföring och information. De här kategorierna innehåller olika rekommendationer samt marknadsförings förslag som jag själv har skapat.

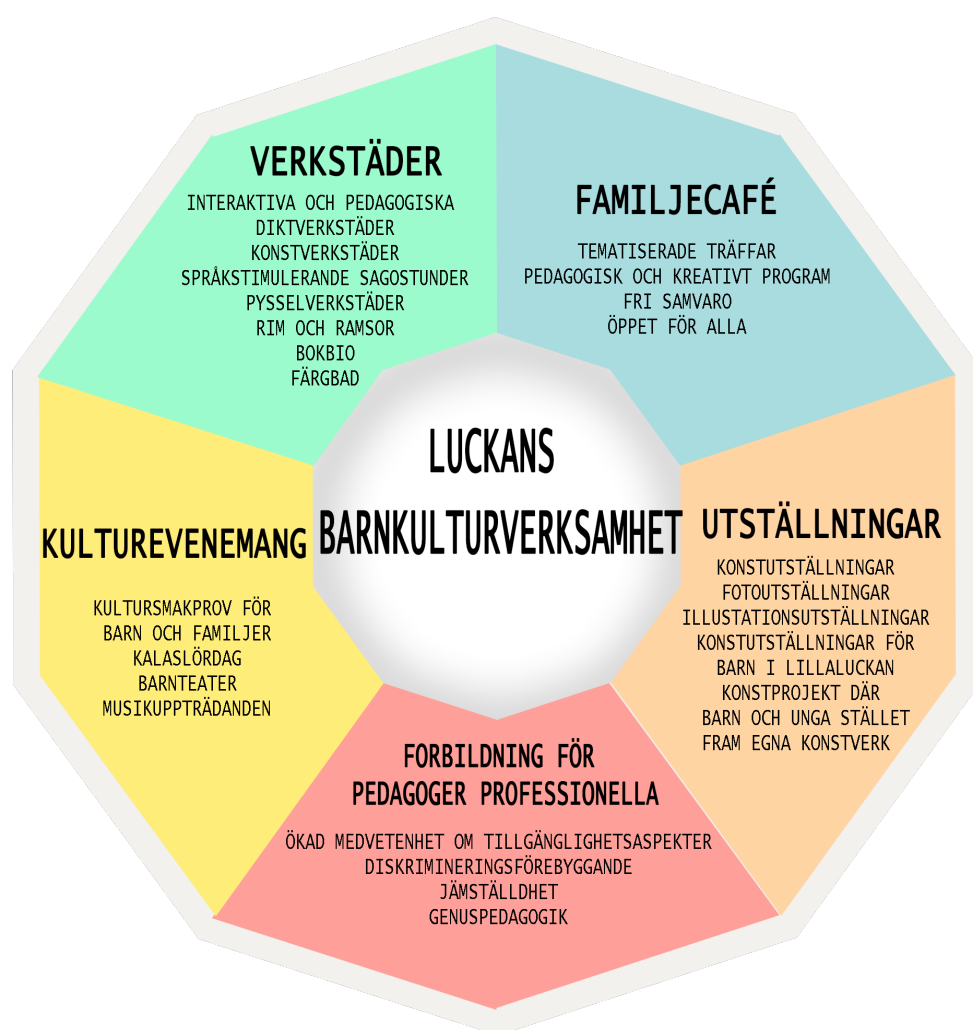
I enkätundersökningens analys kom det fram att alla Luckans verksamhetspunkter har gemensamma samt olika resurser, möjligheter samt utmaningar för att verkställa en tillgänglig barnkulturverksamhet som även är inkluderande. Jag ser att Luckans nationella barnkultursnätverk kan användas för att tillsammans utveckla samt stöda varandras verksamhet för att möjliggöra att fler barn kan ta del av kulturlivet. Rekommendationerna är utformade för att stärka Luckans barnkultur som ett nationellt koncept samt att lyfta fram nätverkets diversitet och styrka.

Rekommendationer för barnkulturverksamheten

Inom Luckans nationella nätverk erbjuds barnkulturverksamhet inom kategorierna; verkstäder, utställningar, familjecafé, kulturevenemang och erbjuder fortbildning för pedagoger och professionella inom barnkultur branschen. Luckorna marknadsför deras barnkulturverksamhet som ett nationellt enhetligt koncept som erbjuder brett utbud av barnkultur av hög kvalitet.

Här under beskriver jag vad Luckan-nätverket erbjuder för verksamhet inom fem kategorier. Bilden ger en överblick hur nätverket kan marknadsföra sin barnkultur som ett nationellt sammanhängande koncept.

Figur 2, Luckans nationella barnkulturverksamhet (Klingstedt, 2019).

Familjecafé är för alla barnfamiljer en öppen verksamhet som erbjuder möjlighet till lugn samvaro. Tematiserade träffar erbjuder målgruppen program som är pedagogisk och kreativ.

Verkstäder möjliggör för deltagarna att ta del av interaktiva och pedagogiska lekstunder med olika teman. Dessa verkstäder kan vara diktverkstäder, konstverkstäder, pysselverkstäder, rim o ramsor, bok bio, färgbud och språkstimulerande sagostunder.

Kulturevenemang erbjuder målgruppen kultursmakprov för att väcka intresset för kultur hos barn och familjer. Kulturevenemang som erbjuds målgruppen kan vara kalaslördag, olika former av barnteater och musikuppträdanden.

Utställningar som Luckan erbjuder i olika former är konstutställningar, fotoutställningar och illustrationsutställningar. de här kan vara producerade av lokala aktörer samt i samarbete med kulturproducenter. Konstprojekt möjliggör att barn och unga med lågtröskelverksamhet kan ställa ut sina egna konstverk. I LillaLuckan ställs fram småskaliga utställningar som är direkt riktade för barn.

Fortbildning för pedagoger och professionella inom barnkulturbranschen som Luckan erbjuder bidrar till ökad medvetenhet om tillgänglighetsaspekter, diskrimineringsförebyggande, attitydfostran, jämställdhet och genuspedagogik. Luckan erbjuder till exempel fortbildning för Luckans bokkasse, tecken som stöd och antimobbningsarbete.

Rekommendationer för verksamhetens tillgänglighet och inklusion

Nätverket möjliggör att verksamheten kontinuerligt utvecklas för att främja tillgänglighet samt inklusion av personer med funktionsnedsättning. Luckan-nätverket arbetar kontinuerligt tillsammans för att tillgängliggöra sin verksamhet och förebygga exkludering av grupper och personer. Luckan marknadsför barnkulturverksamheten som ett nationellt enhetligt koncept som tar i beaktande olika tillgänglighets- och inklusionsaspekter i sin nationella barnkulturverksamhet.

Här under beskriver jag vilka tillgänglighets- och inklusionsaspekter som Luckan-nätverket erbjuder inom barnkulturen. Bilden ger en överblick av hur de olika aspekterna som har samma färg stöder varandra att uppnå en enhetlig barnkulturverksamhet som är tillgänglig och inkluderande. Denna bild kan även nätverket använda sig av för att marknadsföra sin barnkultur som ett nationellt koncept som främjar tillgänglig barnkultur.

Figur 3, Luckan-nätverkets tillgängliga barnkulturverksamhet (Klingstedt, 2019).

Verksamhetslokalen för barnkulturverksamheten är tillgänglig så att målgruppen kan röra sig obehindrat vilket betyder att det finns i utrymmena möjlighet att röra sig hinderfritt exempelvis med hjälp av ramper och med hiss. Utrymmens trösklar och dörröppningar möjliggör att personer med funktionsnedsättning kan hinderfritt och smidigt förflytta sig i utrymmen! Verksamhetsutrymmet skall vara försett med rymliga toaletter. För att underlätta denna process att kontrollera att den fasta samt mobila verksamhetspunkten är tillgänglig har Luckan-nätverket utformat checklistor som försmidigar detta arbete. Tills listorna är färdigt utarbetade av Luckan-nätverket kan man använda sig av samarbetspartnerns färdigt utarbetade checklistor som fritt kan användas, exempelvis Kultur för alla r.f. har utvecklat flera färdiga checklistor för att främja verksamhetens tillgänglighet. En av dessa checklistor är utarbetade för att hjälpa bedömningen av tillgänglighet för att en person med rörelse- och/ eller funktionshinder kan delta i kulturobjekt. Den ner laddbara listan hittas på Kultur för alla r.f. nätsida under namnet checklista över tillgänglighet till kulturobjekt.

Genom dessa checklistor är det även smidigt vid uthyrda utrymmen att involvera och informera personerna som ansvarar för utrymmet. De färdigt utvecklade listorna ger ansvarspersonen konkret material för hur de kan ta i beaktande tillgänglighetsaspekterna.

I situationer där nätverket inte kan förse Luckan verksamhet med tillgängligt utrymme stövar den mobila verksamheten att ordna anpassad verksamhet för att möjliggöra och involvera personer på olika platser i kommunen att ta det av barnkulturen. Att utveckla digitala konst- och kulturtjänster parallellt med de traditionella kulturtjänsterna möjliggör att flera personer är delaktiga och inkluderade i Luckans kulturverksamhet.

Under verksamhetsåret används olika tillgänglighetsinsatser i barnkulturverksamheten exempelvis syntolkning, teckenspråk, texttolkning och andra kommunikationshjälpmedel. Genom att tillgänglighetsinsatserna används kontinuerligt i verksamheten möjliggörs att personer med funktionsnedsättning kan regelbundet delta i kulturaktiviteterna. När tillgänglighetsinsatser används kontinuerligt läggs fokuset på att främja verksamhetens aktivitet, möjligheter och att skapa socialt deltagande i stället för att bestämma verksamheten utgående från diagnoser.

Nätverket erbjuder kontinuerligt fortbildning sporadiskt om tillgänglighetsfrågor inom Luckan-nätverket och för utomstående aktörer. Detta medför till en ökad kunskap kring hur en aktivitet kan skapas och utformas där deltagarna känner sig inkluderade i den tillgängliga verksamheten. En del aktiviteter är mer inkluderande än andra och pedagogens initierande roll är avgörande för vilka barn som deltar i aktivitetsgemenskapen. Det är viktigt att pedagogerna skiljer på den subjektiva och den objektiva betydelsen av social inklusion. Barn som inte har en synlig funktionsnedsättning har en större risk till både passiv och aktiv exkludering i barngemenskaper. Det är även denna grupp av barn som tar minst emot extra stöd eller tjänster som de har rättigheter till. Att pedagogerna är medvetna om hur man skapar en erkännande relation till personen i stället för godkännande förebyggs att en del personers behov inte systematiskt underkänns eller att deras förslag ignoreras. Detta förebygger att det enskilda barnet inte upplever en social isolering i barngemenskaper.

Att kunskap blir till ett kontinuerligt tänk medför att de krävs mindre arbetstid och resurser för att möjliggöra att barnkulturverksamheten tar i beaktande tillgänglighets- och inklusionsaspekter. Genom enkla utvecklingsförändringar i den befintliga barnkulturverksamheten möjliggör att målgruppen erbjuds kontinuerligt kostnadsfri verksamhet som är tillgänglig.

Luckans-nätverket ordnar olika former av språklös barnkulturverksamhet exempelvis utställningar och kulturevenemang som möjliggör att barn erbjuds olika konstformer där den verbala kommunikationen inte ligger i fokus. Att erbjuda möjlighet att prova på kultur och konst i olika former som åskådare, medaktör och kulturskapare väcker intresse för kultur hos barn och familjer. Detta medför att det är lättare för barnet att veta hurdan kulturverksamhet samt i vilken form som tilltalar hen. Genom språklös verksamhet lyfts fram att barnkulturen medför många andra viktiga intryck som inte alltid grundar sig på verbal kommunikation. Exempelvis med färger, ljus, dofter, olika texturer och ljudlösa takter ökar kännedom om människans olika sinnen. Genom dessa metoder går det att skapa differentierade gemenskaper som möjliggör för barnen att vara delaktiga i olika gemenskaper där personer med olika sociala färdigheter och funktionsnedsättningar kan delta och växelverka med andra.

För att möjliggöra att barn med funktionsnedsättning kan ta del av tillgängligt anpassad verksamhet är det viktigt att information och marknadsföring av barnkulturen är tillgänglig. Luckan-nätverket använder sig av samarbetspartnerns kunskap om specialanpassad samt lättläst evenemangsinformation och informationskanaler för att nå målgruppen. Luckan-nätverket använder sig av tillgänglighetssymboler och/ eller tecken för att marknadsföra barnkulturevenemang på sina egna nätsidor. Att använda tillgänglighetssymboler hjälper användare att få information om utrymmen och tjänster som stöds med sinnebild, tecken eller symboler. På Kultur för allas nätsida hittas standardiserade tillgänglighetssymboler, dessa kan fritt användas i ickekommersiellt ändamål och utan bearbetning.

Luckan-nätverket erbjuder barnkulturverksamhet på andra språk än svenska. När barnkulturverksamhet ordnas på andra språk uppstår sociala samspel där förståelse och kunskap kan utvecklas gällande hur människor uppfattar, förklara och agerar i olika situationer. När Luckan-nätverket skapar lågtröskel verksamhet där människor kan mötas och lära känna varandra. På detta sätt förebyggs även att passiv eller aktiv exkludering av personer och grupper uppstår.

Att Luckan ordnar språkstimulerande sagostunder på teckenspråk utvecklar även medvetenheten om de ickeverbala modersmål som finns i Finland. Vid sidan av befintlig verksamhet används finlandssvenskt och/ eller finskt teckenspråk som ökar medvetenhet, kunskap och medför till ökad inkludering av personer med teckenspråk som modersmål. För att möjliggöra att mångspråkig barnkulturverksamhet når ut till målgruppen är det viktigt att marknadsför i kanaler som når målgruppen. Genom olika kreativa metoder så som ljud- och

videomarknadsföring sprids informationen om mångspråkig barnkultur i olika virtuella informationskanaler för att nå personer som den eventuellt inte annars skulle nått.

Rekommendationer för verksamhetsplan

Alla Luckan-center arbetar årligen tillsammans för att skapa en gemensam verksamhetsplan för nätverkets barnkultur. I den årliga verksamhetsplanen lyfts skilt fram tillgänglighetsfrågor som nätverket kontinuerligt arbetar med under årets gång. Nätverket arbetar även med att göra sin tillgängliga verksamhet mer inkluderande för målgruppen. Detta bidrar till en ökad kunskap och förståelse för vad som prioriteras under kommande verksamhetsår. Tydliga mål hjälper nätverket att tillsammans utveckla barnkulturen så att barn med olika funktionsvariationer kan delta i verksamheten.

Rekommendationer för projektutveckling

Genom den gemensamma verksamhetsplanen är det lätt att involvera alla aktörer inom Luckan-nätverket i projektprocessen för skapandet och utvecklandet av barnkultur. Under Luckan-nätverkets planeringsdagar ordnas olika verkstäder med fokus på att tillsammans dela och sammanställa idéer för att skapa barnkulturprojekt. Med en bra projektgrund möjliggör att det smidigt går att utveckla projekt tillsammans på distans, skriva projektansökan samt ansöka bidrag där alla Luckor är delaktiga i processen. Detta möjliggör att man även kan effektivt utveckla fler nationella samt nordiska barnkulturprojekt. På detta sätt är det även möjligt att Luckans nationella nätverk tillsammans ansöker om bidrag som främjar barnkulturens tillgänglighet.

Ansökningarna består av de tillgänglighetsaspekter som Luckan-nätverket beslutat sig att arbeta med under verksamhetsåret. Detta kan vara frågan om fortbildning för Luckans personal, pedagoger och aktörer inom kulturlivet, utvecklande av verksamhetkoncept, materialanskaffning, utvecklandet av Luckans informationskanaler etc.

Rekommendationer kring ansvarsperson för tillgänglighet

Luckans personal har begränsad arbetstid som de kan lägga ner på sitt arbete. Detta försvårar möjligheterna att ta i beaktande tillgänglighetsaspekter för att inkludera fler barn i verksamheten. Därför har Luckans nationella barnkultursnätverk utsatt en ansvarsperson som ansvarar för barnkulturens tillgänglighet. Personens ansvarsområde är att ta i beaktande alla verksamhetspunkters enskilda och nätverkets gemensamma behov. Personen ansvarar även för att kontinuerligt utveckla barnkulturen gällande tillgänglighet och inklusion. Denna

person utgår från att alla människors olika behov som tas i beaktande vid planering, ansökningar och utformning av verksamhetsmiljöer, verksamhet och tjänster. Denna person tar i beaktande att redan existerande verksamhetsmiljöer, tekniska lösningar, nätsidor och verksamhet kontinuerligt utvecklas för att vara mer tillgängligt användbara och anpassade.

Denna ansvarsperson utvecklar även metoder som ger möjlighet och utrymme för personer med funktionsnedsättning och/ eller andra specialbehov att uttrycka sina egna behov och utvecklingsmöjligheter. Dessa förslag tas sedan i beaktande och anpassas i Luckans barnkultur för att möjliggöra att den tillgängliga verksamheten även är inkluderande för individen.

Att Luckan utsatt en ansvarsperson möjliggör att hen regelbundet tar upp diskussioner inom Luckan-nätverket kring tillgänglighetsaspekter. Att nätverket kontinuerligt reflekterar kring tillgänglighetsaspekter ökar förståelse och kunskap om ämnet. Detta resulterar i att nätverket utformar en mer realistisk uppskattning om brister, utvecklingsförslag samt kostnader för att främja utvecklandet av barnkulturens tillgänglighet

Rekommendationer för utvecklandet av samarbetskontakter

Inom Luckan-nätverket har alla verksamhetspunkter egna kontaktnät. En del av dessa kontaktnät är platsdominerade men kan även gynnas av det nationella nätverket. Att parterna är medvetna om vilka kontaktresurser och nätverk Luckans verksamhetspunkter sinsemellan har till förfogande möjliggör att skapa och utveckla en starkt nationell brand för Luckans barnkultur.

Luckan och samarbetsparterna utbyter tjänster och förser varandra med olika resurser som tillsammans stöder utvecklandet av en nationell barnkultur. På detta sätt utvecklar Luckan-nätverket även den tillgängliga barnkulturen genom samarbete med föreningar, företag samt övriga aktörer som arbetar med tillgänglighetsaspekter samt med personer med funktionsnedsättning. Samarbete med kulturaktörer, konstskolor samt andra aktörer som ordnar fritidsaktivitet som är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning möjliggör att Luckan-nätverket kan erbjuda en professionell, mångsidig och pedagogisk tillgänglig barnkultur. Exempelvis kan Luckans tillgängliga barnkultur även marknadsföras genom samarbetsparternas kanaler så att informationen når målgruppen. Det som Luckan-nätverket strävar efter är att tillsammans med samarbetspartner förse fler möjligheter för barn med funktionsnedsättning att ta del av kulturlivet och känner sig inkluderade i samhället.

Rekommendationer för mobilverksamhet

Luckornas geografiska verksamhetspunkt är varierande. En del är verksamma i städer och andra på landsbygden. Detta kan resultera i att målgruppen har långa sträckor att ta sig till verksamheten. En del Luckan-center erbjuder mobil verksamhet som lätt går att flytta till olika platser i kommunen och städerna.

Det kan finnas andra faktorer som försvårar personen att ta del av verksamheten förutom geografiska skäl. En del personer kan exempelvis inte ta del av verksamhet med mycket stök och med många människor för detta har en negativ inverkan på personens välmående. I sådana fall kan exempelvis evenemang och föreställningar genom virtuella levande sändningar ”live streaming” användas så personen kan ta del av samma verksamhet. Genom diskussions- och ljudforum går det att involvera de personer och grupper som är på distans för att möjliggöra att alla är en del av publiken fastän de deltar på distans. Att delta på distans i kulturevenemang möjliggör att personen deltar under egna villkor och har själv kontroll över situationen.

Denna virtuella mobila lösning att sända föreställningar och evenemang är något som även kan användas i större skala inom nationella Luckan-nätverket. Om en föreställning inte har möjlighet att uppträda på andra Luckor kan mobilverksamhet möjliggöra att andra Luckor kan erbjuda samma barnkultur åt sin målgrupp. Exempelvis kan situationen se ut så att en föreställning pågår i LillaLuckan Helsingfors samtidigt som familjecafét i Tammerfors pågår. Genom virtuellt mobil föreställning möjliggörs att även Tammerfors Luckan samtidigt kan erbjuda denna föreställning åt sin målgrupp.

Rekommendationer för nätverksmöten

Luckan-nätverket har regelbundet utsatta fysiska möten som roterande ordnas vid alla Luckan verksamhetspunkter. Detta möjliggör att alla Luckorna i nätverket får ta del av varandras verksamheter, utrymme, erfarenheter, kompetenser samt utmaningar på plats och ställe. Detta leder till en ökad medvetenhet inom nätverket kring olika utmaningar och lösningar nätverket har för att göra sin barnkultur mer tillgängligt och inkluderande. Genom ökad medvetenhet kring vilka behov och utmaningar Luckorna har är det även lättare för nätverket att dela med sig av kunskap och idéer åt varandra. Att regelbundet diskutera och reflektera kring tillgängligheten inom Luckan-nätverket skapar en mer realistisk uppskattning om brister och utvecklingsförslag gällande barnkulturens tillgänglighet. Detta medför att man inom nätverket blir medvetna om vad och hur de kan utveckla sin barnkultur för att vara mer tillgängligt. Att vara medveten om vad och hur verksamheten behöver för att utvecklas blir det även lättare att uppskatta en realistisk budget vid bidragsansökningar.

Mer resurser möjliggör att Luckan-nätverket tillsammans kan arbeta för att skapa en barnkultur som inkluderar barn med funktionsnedsättning och/ eller specialbehov.

7 Slutdiskussion

I slutdiskussionen kommer jag att reflektera kring hur examensarbetets examensprocess varit samt vilka steg som varit avgörande för mitt arbete. Kring forskningsmetoden kommer jag att reflektera kring den halvstrukturerade intervjun jag utfört som sedan ledde mitt arbete till att utföra en enkätundersökning. Jag kommer även att reflektera kring vad jag i början trodde att min slutprodukt skulle vara samt vad det slutligen är.

Under våren 2017 bekantade jag mig med LillaLuckan verksamheten och dess utbud i Helsingfors och sedan dess har det funnits en tanke och intresse hos mig att hjälpa till med utvecklandet av finlandssvensk barnkulturverksamhet för att möjliggöra att fler barn har möjlighet ta del av detta. Processen för detta examensarbete startade redan här och efter detta har det skett många ändringar och processen har varit mycket levande.

Under vintern 2017 tog jag kontakt med Luckan Helsingfors om mitt intresse för att göra examensarbete i samarbete gällande LillaLuckan. Jag hade ett möte med personer från Luckan Åbo och Luckan Helsingfors. Under dessa möten kom det fram att Luckan Raseborg skulle vara intresserad av att jag gör ett examensarbete för dem. Jag var i kontakt med Luckan Raseborg och fick veta att under våren 2018 kommer de att öppnas en LillaLuckan i Raseborg. Jag besökte LillaLuckan Raseborgs när den öppnades och bekantade mig närmare med hur barnkulturverksamheten bedrivs där. Vid detta skede fanns det planer på att jag skulle dokumentera LillaLuckan Raseborgs verksamhet. Jag började undersöka relevant material och studier som Luckan har givit ut samt skissa upp idéer för dokumenterandet. Efter epost växlande med Luckan Raseborgs och Lucka Helsingfors kändes det sedan som att första syftet med examensarbetet hade ändrats mycket och jag var inte säker på vad Luckan önskade sig att jag utvecklar åt dem.

Genom träffar och epost växlande och telefonsamtal med Luckan Helsingfors, Luckan Raseborgs samt Luckan Kimitoön har jag bollat kring olika tankar om mitt examensarbete. Det mest avgörande för examensarbetet var när jag utförde de halvstrukturerade intervjuerna under våren 2019. Jag bestämde mig för att göra intervjuerna för att klargöra för mig själv vilka behov Luckan jag varit i kontakt med hade samt vad mitt examensarbete kan vara.

Efter intervjuerna och i samråd med Luckan Helsingfors, Luckan Raseborg samt med min handledare fick jag en klarhet över vad mitt examensarbete är och en tydlig och realistisk avgränsning för examensarbetet. I detta skede visste jag att jag kommer att skapa samt utföra en enkätundersökning som undersöker hur Luckans barnkultur är tillgänglig. Nu flyttades min fokus till att skapa enkäten, jag märkte att jag behövde mer kunskap om tillgänglig barnkultur och om barnkulturverksamhet. När jag hade läst in mig på dessa teorier kom jag in i tankarna om att hur görs en tillgänglig verksamhet där även personer med funktionsnedsättning känner sig inkluderade i gemenskapen. Jag läste mig sedan in på teori om inkludering och stötte på Madsens teori om social inklusion. På dessa vägar har min teori om tillgänglig verksamhet som är socialt inkluderande för personer med funktionsnedsättning utformats.

För enkätundersökningen behövde jag mer information om forskningsteori för att bygga upp enkätguiden samt att analysera enkätsvaren. Teorin hjälpte mig att koncentrera mina tankar gällande vad jag bör ta i beaktande innan enkäten är färdigställd. Till exempel att ta i beaktande olika etiska aspekter, strukturera av enkät, formulera av enkätfrågor m.m. Efter det här utformade jag enkäten, skrev enkätens följebrev och rådfrågade min handledare gällande enkätens innehåll. Efter detta gick jag tillsammans med uppdragsgivaren igenom enkäten. För den slutliga versionen av enkäten har jag tagit i beaktande uppdragsgivarens ändringsförslag, ändrat och lagt till frågor.

Luckans verksamhetsproducenter inom barnkulturen skickade ut enkäten till respondenterna. Vi beräknade med fem arbetsdagar för att samla in enkätsvaren. Det tog slutligen tio arbetsdagar, 2,5 vecka för oss att få in alla enkätsvar. En kompromiss skulle ha varit att jag inte skulle väntat på att få svar från alla respondenter. I samråd med uppdragsgivaren kom det fram att det var viktigt att vi få in svar från alla respondenter. Något jag även kunde gjort för att göra svarsprocessen smidigare var att ha en längre svarstid samt att skicka en påminnelsetext som uppdragsgivaren kunde skicka ut till alla respondenter någon dag innan sista svarsdagen. Nu hade uppdragsgivaren samt jag tagit direkt kontakt med respondenterna under olika tillfällen som kan ha orsakat onödig press hos respondenterna som kan återspegla i enkätsvaren.

Jag var medveten från tidigare att göra en enkät och analys är tidskrävande, ändå överraskade det mig hur mycket tid det krävdes för skapandet, insamlandet av enkätsvaren samt att analysera enkätsvaren. För att kunna ta i beaktande fler aspekter i enkätundersökningen skulle det krävt ännu mer tid än jag hade till förfogande.

När jag reflekterar över enkätprocessen kan resultatet skulle sett annorlunda ut om jag ställt andra frågor, om enkäten skulle varit uppbyggd på annat sätt och om jag valt en annan forskningsmetod än enkätundersökning. De här är faktorer som kan inverka på att enkätsvarens resultatet set annorlunda ut än det nu gör.

Rekommendationerna formades för mig som utvecklingsidéer när jag läste och skrev teorin. När jag läste enkätsvaren samt skrev enkätanalysen fick jag ytterligare fler utvecklingsidéer. Jag gemförde och kombinerade idéer jag åt från teorin och analysen, efter det vidareutvecklade jag idéerna. Jag skapade två grafiska grunder för marknadsföring och utformade olika rekommendationer. I rekommendationerna har jag koncentrerat mig på att stärka Luckans nationella nätverks inom barkulturverksamheten. Rekommendationernas styrka är att materialet riktar sig direkt till Luckans nationella nätverk. Fastän respektive Luckan upprätthålls av olika föreningar ser jag att deras styrka är att de alla arbetar för samma ändamål inom barnkulturen. Rekommendationerna går direkt att tillämpa för att utveckla Luckans nationella barnkultursnätverk inom tillgänglighet- och inklusionsaspekterna.

I inledningskapitlet ställde jag frågan: Hur kan Luckan utveckla sin barnkulturverksamhet att vara mer tillgänglig och inkluderande för att möjliggöra att fler barn kan ta del av kulturlivet. Jag har kommit fram till att detta är möjligt genom att Luckan-nätverket samarbetar som ett nationellt koncept. Detta möjliggör att de enskilda Luckan-centren kontinuerligt kan erbjuda barnkulturverksamhet av hög kvalitet som tar i beaktande olika tillgänglighets- och inklusionsaspekter.

Föreningen Luckan har värderingar, kompetens och engagemang som behövs för att utveckla och skapa en barnkultur för barnfamiljer. Luckans personal gör ett betydelsefullt arbete för att barn med funktionsnedsättning på egen hand eller tillsammans med föräldrar kan ta del av kulturlivet.

Genom ökad medvetenhet och förståelse om tillgänglig barnkultur som är socialt inkluderande förebyggs exkludering av personer och grupper.

Figur 6, Barn som färglägger (Unsplash, Handpaint pictures, 2019).

Källförteckning

- Annantalo., 2019. *Barnfesten- kul och kultur för alla barn*. [Online] http://www.annantalo.fi/sv/evenemangen/event/82DF59C722A6F3C8E690B51EBAB14FB8/BARNFESTEN_-_kul_och_kultur_for_alla_barn [hämtat: 23 04 2019].
- Barnombudsmannen., 2006. *Barns och ungas rätt till kultur*. [Online] <file:///D:/barnokultur2006litteratur.pdf>. [hämtat: 18 04 2019].
- Dova., 2003. *Teckenspråk*. [Online] <http://www.dova.fi/teckensprak> [hämtat: 28 04 2019].
- Ejvegård, R., 2003. *Vetenskapliga metoder*. Lund: Studentlitteratur.
- Ejlertsson, R., 2014. *Enkäten i praktiken en handbok i enkätmetoder*. Lund: Studentlitteratur.
- Finlands FN-förbund., 2015. *FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och dess fakultativa protokoll*. [Online] https://www.ykliitto.fi/sites/ykliitto.fi/files/vammaisten_oikeudet_2016_sv_net.pdf [hämtat: 20 04 2019].
- Holme, I, M. & Solvang, B K., 1997. *Forskningsmetodik om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.
- Huldén, S., 2016. *Tillgänglig barnkultur ett underlag för fortsatt arbete för en ökad funktionshindermedvetenhet inom svenskspråkig barnkultur i huvudstadsregionen*. [Online] <https://drive.google.com/file/d/0ByPrp4tn47-naG5EOS1jMGZ4Nk0/view>. [hämtat: 11 02 2019].
- Hundeide, K., 2011. *Sociokulturella ramar för barns utveckling –Barns livsvärldar*. Lund: Studentlitteratur.
- Institutet för hälsa och välfärd., 2019. *Delaktighet, rättigheter och inklusion för barn med funktionsnedsättningar*. [Online] http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137580/URN_ISBN_978-952-343-283-3.pdf?sequence=1&isAllowed=y [hämtat: 22 04 2019].
- Johansson, I., 2012. *Fritidshemspedagogik: idé- ideal- realitet*. Stockholm: Liber AB.
- Jönhill, J, I., 2012. *Inklusion och exklusion en distinktion som gör skillnad i det mångkulturella samhället*. Malmö: Liber AB.

Kultur för alla., 2019. *Checklistor*. [Online] http://www.kulttuuriakaikille.fi/tillganglighet_checklistor [hämtat: 21 04 2019].

Kultur för alla., 2019. *Symboler för kommunikation*. [Online] http://www.kulttuuriakaikille.fi/tillganglighet_symboler_for_kommunikation [hämtat: 21 04 2019].

Luckan barnkultur., 2019. *Verksamhetsplan 2019*. Privatbruk

Luckan., 2019. *Historia om projektet Tillgängligt för alla*. [Online] <https://barnkultur.luckan.fi/historia-om-projektet> [hämtat: 18 04 2019].

Luckan., 2018. *Luckans verksamhetsplan 2018*. [Online] https://helsingfors.luckan.fi/wp-content/uploads/2018/01/VERKSAMHETSPLAN2018_Foreningen_Luckan.pdf [hämtat: 08 03 2019].

Luckan., 2019. *Signalprojektet*. [Online] <https://luckan.fi/tjanster/projekt/signal/> [hämtat: 23 04 2019].

Madsen, B., 2005. *Socialpedagogik integration och inklusion i det moderna samhället*. Köpenhamn: Studentlitteratur.

Myndigheten för delaktighet., 2017. *Begrepp*. [Online] <http://www.mfd.se/stod-och-verktyg/begrepp/> [hämtat: 20 04 2019].

Myndigheter för delaktighet., 2015. *Riktlinjer för tillgänglighet Riv hindren*. [Online] <https://www.spsm.se/globalassets/uppsatser/uppsatser1/riv-hindren--publikation-om-tillganglighet-fran-myndigheten-for-delaktighet.pdf> [hämtat: 21 04 2019].

Sandström, M, Nilsson, L & Stier, J., 2014. *Inkluderings- möjligheter och utmaningar*. Lund: Studentlitteratur.

Smidt, S., 2011. *Vygotskij och de små och yngre barnens lärande*. Lund: Studentlitteratur.

Sträng, M, H och Persson, S., 2003. *Små barns stigar i omvärlden*. Lund: Studentlitteratur.

Svenska Akademien., 2004. *Svenska akademiens ordlista över svenska språket*. Ytterlids, Falkenberg: Svenska Akademien.

Tepa-termipankki., 2019. *Terminologian teoriaan perustuvat systemaattisesti laaditut sanastot*. [Online] http://www.tsk.fi/tepa/fi/sivu/aineisto_terminologiset_sanastot [hämtat: 24 04 2019].

Norstedts., 2011. *Norstedts svenska synonym- ordbok*. Stockholm: Fotosätter AB.

Undervisnings- och kulturministeriet., 2017. *Undervisnings- och kulturministeriets kulturpolitiska strategi 2025*. [Online] <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79879/okm21.pdf> [hämtat: 08 03 2019].

Unicef., 2009. *Barnkonventionen FN:s konvention om barnets rättigheter*. [Online] <file:///D:/barnkonventionen-i-sin-helhet%20litteratur.pdf> [hämtat: 18 04 2019].

Figur- och tabellförtäckning

Figur 1, Luckan, 2019. *Barnkultur Luckan*. [Online] <https://barnkultur.luckan.fi/> [hämtat: 20 05 2019].

Figur 2, Klingstedt, 2019. *Luckans barnkulturverksamhet*. Åbo.

Figur 3, Klingstedt, 2019. *Luckans tillgängliga barnkulturverksamhet*. Åbo.

Figur 4, Unsplash, 2019. *Handpaint pictures*. [Online] <https://unsplash.com/search/photos/handpaint> [hämtat: 20 05 2019].

Tabell 1, Enkätundersökning, 2019. *Verksamhetsuppdelningen*. Åbo.

Tabell 2, Enkätundersökning, 2019. *Den nationella barnkulturverksamhet som Luckan erbjuder mest och minst av*. Åbo.

Tabell 3, Enkätundersökning, 2019. *Luckornas belåtenhet av deltagarantalets mängd*. Åbo.

Tabell 4, Enkätundersökning, 2019. *Fördelningen av tillgänglighets- och inklusionsaspekterna inom Luckan nätverket*. Åbo.

Tabell 5, Enkätundersökning, 2019. *Fördelningen av tillgänglighets och inklusionsaspekterna*. Åbo.

Tabell 6. Enkätundersökning, 2019. *Luckan barnkulturverksamhets variation*. Åbo.

Tabell 7, Enkätundersökning, 2019. *Familjer med annat modersmål än svenska, deras deltagande i verksamhet. Åbo.*

Tabell 8, Enkätundersökning, 2019. *Målgruppens önskemål tas i beaktande. Åbo.*

Tabell 9, Enkätundersökning, 2019. *Samarbete i Luckan-nätverket. Åbo.*

Enkätundersökning om Luckans barnkulturverksamhet

Syftet med frågorna är att ta reda på hur barnkulturverksamheten ser ut hos er, likheter samt olikheter i jämförelse med andra Luckors barnkulturverksamhet. Svarar efter bästa förmåga och om ni inte vill eller kan ta ställning till fråga går det att lämna den obesvarad. Tack på förhand!

*Pakollinen

1. På vilken Luckan arbetar ni? *

---

2. Beskriv Luckans barnkulturverksamhet med egna ord.

---

3. Vad är Lillaluckan, beskriv med egna ord.

---

4. Vad erbjuder ni för barnkulturverksamhet? (välj de alternativ som passar in på er verksamhet) *

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Familjecafe
- Verkstäder
- Kulturevenemang
- Utställningar
- Fortbildning för pedagoger och professionella inom barnkultur branschen
- Annat

5. Beskriv familjecafe verksamheten som ni erbjuder

---

6. Beskriv verkstäderna som ni erbjuder

---

7. Beskriv kulturevenemangen som ni erbjuder

---

8. Beskriv utställningarna som ni erbjuder

---

9. Beskriv den fortbildning som ni erbjuder pedagoger och professionella inom branschen

---

---

10. Beskriv annan verksamhet som ni erbjuder

---

11. Välj de alternativ som passar in på er barnkulturverksamhet*Väljse kaikki sopivat vaihtoehdot.*

- Verksamhetslokalen är tillgänglig så att målgruppen kan röra sig obehindrat (med hjälp av ramper, rymliga toaletter, tröskelfria utrymmen, hiss osv.)
- Olika tillgänglighetsinsatser används under året för att göra delar av verksamheten mer tillgänglig (t.ex. syntolkning, teckenspråk, texttolkning, kommunikationshjälpmedel).
- Barnkulturverksamhet erbjuds som specialanpassats och motsvarar olika barns behov.
- Barnkulturverksamhet ordnas på andra språk än svenska.
- Barnkulturverksamhet ordnas som språklösa.
- Mobil verksamhet ordnas på olika platser i kommunen.
- Kostnadsfri verksamhet erbjuds målgruppen under året.
- Barnkulturens marknadsföring och information är lättläst.
- Marknadsföring görs på andra språk än svenska för att bredda målgruppen.
- Vi erbjuder fortbildning sporadiskt om tillgänglighetsfrågor för utomstående aktörer.

12. Barnkultursverksamheten är varierande och innefattar olika konstformer.*Merkitse vain yksi soikio.*

1	2	3	4	5		
Instämmer inte alls	☐	☐	☐	☐	☐	Instämmer mycket bra

13. Barnkulturverksamheten och evenemang har tillräckligt med deltagare.*Merkitse vain yksi soikio.*

1	2	3	4	5		
Instämmer inte alls	☐	☐	☐	☐	☐	Instämmer mycket bra

14. Ordnar barnkulturverksamhet enbart på svenska*Merkitse vain yksi soikio.*

1	2	3	4	5		
Instämmer inte alls	☐	☐	☐	☐	☐	Instämmer mycket bra

15. Vid utvecklandet av barnkulturverksamheten tas målgruppen önskemål i beaktande.*Merkitse vain yksi soikio.*

1	2	3	4	5		
Instämmer inte alls	☐	☐	☐	☐	☐	Instämmer mycket bra

16. Familjer med annat modersmål än svenska deltar i den svenskspråkiga verksamheten.*Merkitse vain yksi soikio.*

1	2	3	4	5		
Instämmer inte alls	☐	☐	☐	☐	☐	Instämmer mycket bra

25.4.2019

Enkätundersökning om Luckans barnkulturverksamhet

17. Personalen har tillräckligt med information om att arbeta med personer med specialbehov.*Merkitse vain yksi soikio.*

	1	2	3	4	5	
Instämmer inte alls	☐	☐	☐	☐	☐	Instämmer mycket bra

18. Personalen har tillräckligt med information gällande inklusions frågor.*Merkitse vain yksi soikio.*

	1	2	3	4	5	
Instämmer inte alls	☐	☐	☐	☐	☐	Instämmer mycket bra

19. Luckorna arbetar ändamålsenligt tillsammans för att utveckla barnkulturen.*Merkitse vain yksi soikio.*

	1	2	3	4	5	
Instämmer inte alls	☐	☐	☐	☐	☐	Instämmer mycket bra

20. Vilka fem adjektiv beskriver bäst er barnkulturverksamhet?

---

21. Vem är den primära målgruppen för er barnkulturverksamhet?

---

22. Vad är kännetecknen för kvalitativ barnkultur?

23.4.2019

Enkätundersökning om Luckans barnkulturverksamhet

23. Vilka är era styrkor inom barnkulturverksamheten?

---

24. Beskriv de största utmaningarna ni har gällande att göra barnkulturen mer tillgänglig idag

---

---

25. Hur kan Luckans nationella nätverk stödja dig, inom barnkulturen?

---

26. Öppet ord för egna kommentarer.

Följebrev

Enkätundersökning om Luckans barnkulturverksamhet

Jag är Catherine Klingstedt och studerar till Samhällspedagog vid Yrkeshögskolan Novia i Åbo. För tillfället skriver jag mitt examensarbete, ändamålet är att utveckla Luckan barnkultur till ett nationellt sammanhängande koncept. Jag kommer att använda enkätundersökningens resultat till utvecklingen av Luckan barnkultur.

Ändamålet med frågorna till er sakkunniga är att ta reda på hur barnkulturverksamheten ser ut hos er, likheter samt olikheter i jämförelse med andra Luckors barnkulturverksamhet. Frågorna undersöker också hur Luckans värderingar, mål och vision reflekteras i verksamheten.

Den som fyller i enkäten behöver inte uppge sitt namn, men med tanke på att enkäten skall vara till så stor nytta som möjligt för utvecklingsarbetet är det viktigt att uppge verksamhetspunktens namn. Ni svarar efter bästa förmåga och kan lämna en fråga obesvarad om ni inte vill eller kan ta ställning till fråga. Om det uppstår frågor gällande enkätfrågorna får ni kontakta mig per telefon eller email.

Tack på förhand!

Catherine Klingstedt

email. XXXXXXXX

tel. XXXXXXXX

Frågeguide till Luckan Kimitoön

Allmänt:

1. Namn:
2. Vilken LillaLucka arbetar ni på?

Lillaluckan:

1. Vad är LillaLuckan?
2. Vad krävs för att verksamheten skall kunna kallas för LillaLuckan?
3. I vilken form av barnkultur har ni från förut och om så under vilket namn går det nu?
4. Kommer ni att utveckla er verksamhet till Lillaluckan konceptet? *
5. När kommer det i så fall ske?
6. Hur ser er framtidsplanerna för barnkulturverksamheten ut?

*(om svaret är ja på fråga 4 svara på dessa)

7. A) I vilket arbets-skede är ni nu med LillaLuckan verksamheten?
B) Vilka stöd har ni vid startandet av Lillaluckan?
C) Vilka nätverk använder ni er av i er verksamhet?
D) Vilka verktyg och metoder använder ni er av i er verksamhet?
E) Vilket stöd och information är ni i behov av?
F) Vilka verktyg är ni i behov av?

*(om svaret är nej på fråga 4 fråga dessa)

- G) Varför kommer ni inte att utveckla LillaLuckan konceptet
- H) Vilka fördelar har ni av att inte utveckla er verksamhet till Lillaluckan konceptet?
- I) Vilka nackdelar finns det att ni inte utvecklar er verksamhet till Lillalucka?
- J) Vilka avgörande faktorer avgör att ni inte vill utveckla er verksamhet?
- K) Kan ni tänka er i framtiden att utveckla er verksamhet till Lillaluckan konceptet?

Profilering av verksamheten

8. Vad innebär kvalitativ barnkultur för Lillaluckan?
9. Vilka är Lillaluckans värderingar?
10. Vad är Lillaluckans vision (långtidsmål)?
11. Vilken är Lillaluckans mission (korttidsmål)?
12. Vem är er målgrupp?
13. Vilken form av kvalitativ barnkultur erbjuder ni för stunden?
14. Hur gör ni er verksamhet tillgänglig för er målgrupp?
15. Hur gör ni er verksamhet inkluderande för er målgrupp?
16. Vilka verktyg och/eller hjälpmedel använder ni er av för att skapa er verksamhet?
17. Hur och var marknadsför ni er verksamhet?
18. När ni ut till er målgrupp?
19. Hur kan ni utveckla er verksamhetsmiljö så den är mer lockande för barnfamiljer?

Handbok/manualen

20. Hurdan information är ni i behov av vid utvecklande av Lillaluckan?
21. Vilken information har ni redan tillgång till?
22. Vilken information sakande ni för tillfället vid utvecklingen av Lillaluckan?
23. Vilken information anser du är viktigt att kommer med i en handbok/manual?
24. Vilken information är inte viktigt att tas upp i en handbok/manual?
25. Har ni önskemål kring handbokens innehåll och upplägg?

26. Öppet ord, egen kommentar.....

Frågeguide till Luckan Raseborg och LillaLuckan Helsingfors

Allmänt:

1. Namn:
2. Vilken LillaLucka arbetar ni på?

Lillaluckan:

1. Vad är LillaLuckan?
2. Vad krävs för att verksamheten skall kunna kallas för LillaLuckan?
3. Vilken form av barnkultur erbjuder ni nu?
4. Varför vill ni utveckla och sprida Lillaluckan konceptet?
5. När började ni utveckla konceptet och hur länge tog det?
6. Hur ser ni att Lillaluckan konceptet ser ut om 5år?
7. A) I vilket skede är ni nu med utvecklandet av LillaLuckan?
C) Vilka samarbetspartners använder ni er av för att utveckla Lillaluckan?
D) Vilken form av information är ni i behov av för att sprida konceptet?
E) Vilka verktyg är ni i behov av för att kunna utveckla Lillaluckan konceptet?

Profilering av verksamheten

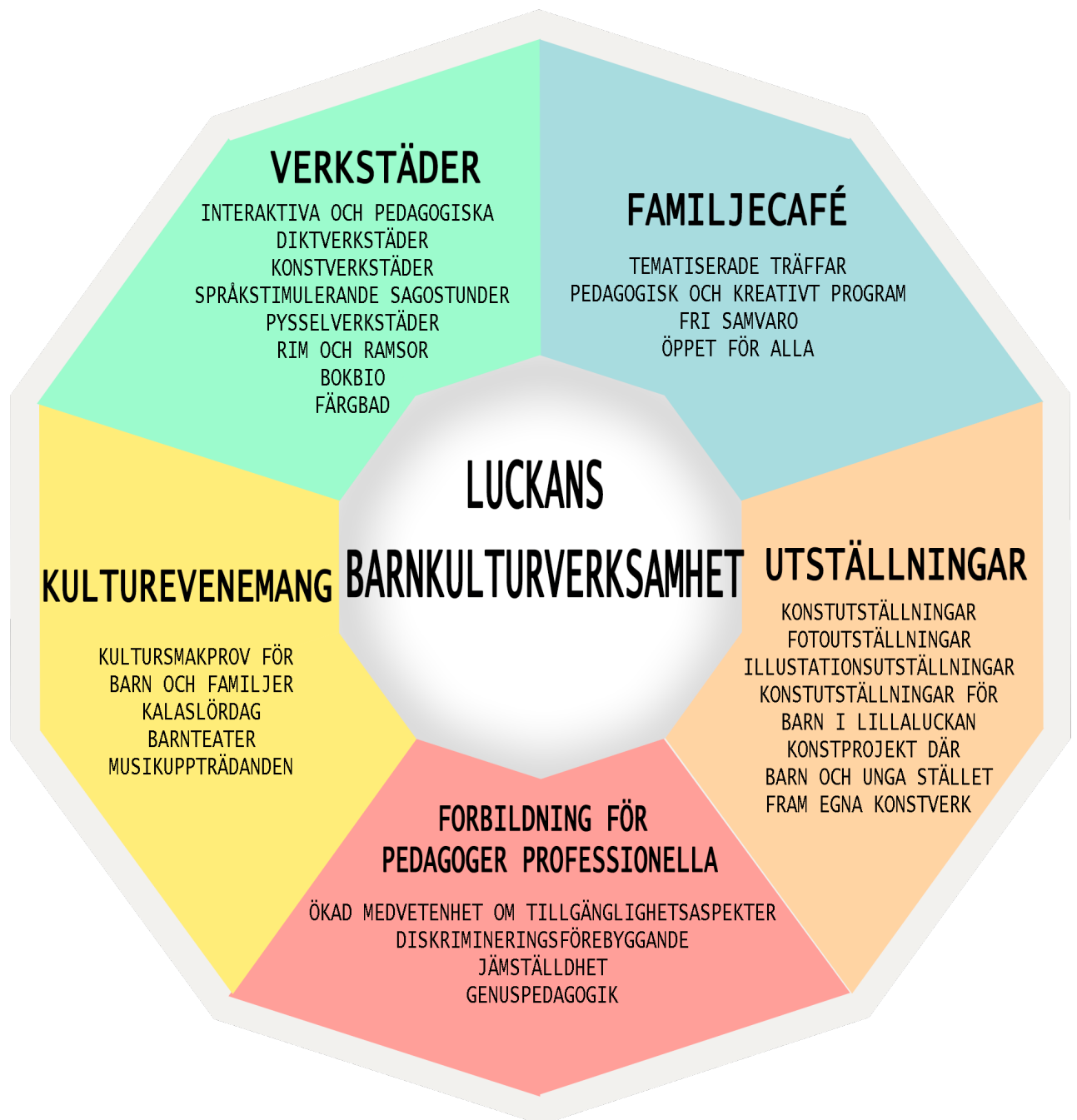
8. Vad innebär kvalitativ barnkultur för Lillaluckan?
9. Vilka är Lillaluckans värderingar?
10. Vad är Lillaluckans vision (långtidsmål)?
11. Vilken är Lillaluckans mission (korttidsmål)?
12. Vem är er målgrupp?
13. Vilken form av kvalitativ barnkultur erbjuder ni för er målgrupp?
14. Hur gör ni er verksamhet tillgänglig för er målgrupp?
15. Hur gör ni er verksamhet inkluderande för alla barnfamiljer?

16. Vilka verktyg och hjälpmedel använder ni er av för att skapa er verksamhet?
17. Hur och var marknadsför ni er verksamhet?
18. När ni ut till er målgrupp?
19. Hur kan ni utveckla er verksamhetsmiljö så den är mer lockande för barnfamiljer?

Handbok/manualen

20. Hurdan information och material är ni i behov av för att sprida Lillaluckan konceptet?
21. Vilken information har Luckan personalen redan tillgång till?
22. Vilken information saknar Luckan och Lillaluckans personal för utvecklandet av konceptet?
23. Vilken information är viktigt att kommer med i handbok/manual?
24. Vilken information är inte viktigt att tas upp i handbok/manual?
25. Era önskemål på manualens visuella uppbyggnad?
26. Era önskemål kring manualens innehåll och upplägg?

27. Öppet ord, egen kommentar.....

Marknadsföringsrekommendation för Luckans nationella barnkulturverksamhet

Marknadsföringsrekommendation för Luckan-nätverkets tillgängliga barnkulturverksamhet

